

Kuldīgas novada domes priekšsēde Inga Bērziņa atbild uz Kurzemnieka un lasītāju jautājumiem. Viņa lepojas ar uzlabotām ielām un lauku ceļiem, jauniem rotaļu laukumiem.

→ 6.-7. lpp.

Kā dziedāt un dejot pandēmijas laikā?

→ 5. lpp.

Koncerts sievietēm
Bez viņiem jau nevar.

→ 4. lpp.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Cena
0,80 eiro

Nr. 19
(11 652)

Otrdiena, 2021. gada 9. marts

Sāk potēt, bet vakcīnu par maz

Pamazām pret Covid-19 ir sākts potēt arī mūspuses novadu seniorus, kuri sasnieguši vismaz 70 gadus. Diemžēl nekas nenotiek tik raiti, jo Latvijā vakcīnas joprojām pieejamas ļoti ierobežotā daudzumā.

Kuldīgas novadā vecāudis potēs vairākās ārstu praksēs, kā arī speciāli iekārtotā kabinetā Kuldīgas vieglatlētikas manēžā.

NEVAR SAGAIĀT KĀRTU

Piektdien skatīt jauno kabinetu bija atbraukuši un par atbilstošu atzinuši Veselības inspekcijas pārstāvji. Kā stāsta Kuldīgas slimnīcas galvenā māsa Ilze Lude, šī medicīnas iestāde cilvēkus potē jau kopš janvāra, un tagad kabinets iekārtots citā vietā. Tas gatavs sākt darbu kaut tūlīt, taču vakcīnas vēl nav atvestas. Turklāt to nebūšot tik daudz, cik solīts. Izveidojusies gara rinda, cilvēki nevarot sagaidīt un esot satraukti, nepārtraukti zvanot.

„Mēs jau to rindu neveidojam,” tā I.Lude. „Izskatās, ka saņemsim tikai piekto daļu no tā, ko šonedēļ pieprasījām, un varbūt pēc nedēļas būs vēl. Mazāk saņem visi. Nav iespējams paredzēt, kad tā muļļāšanās beigsies.”

OTRREIZ NAV JĀPIESAKĀS

Potei var pieteikties interneta vietnē www.manavakcina.lv, pa tālruni 8989 vai pie ģimenes ārsta. Ja cilvēks jau reģistrējies, tad pie ārsta atkārtoti nav jāpiesakās. Visi pieteikumi tiek apkopoti vienā datubāzē. Uzaicinājumus sāk saņemt seniori no 70 gadiem.

PALĪDZĒS AIZVEST

Arī Skrundas novadā vakcinācija sākusies. Veselības un sociālās aprūpes centra vadītāja Sigita Picule pastāstīja, ka iestādes darbinieki un iemītnieki poti jau saņēmuši. Novada iedzīvotāji to varēs darīt pie ģimenes ārstiem, kā arī, iespējams, feldšeru punktos Nīkrācē un Rudbāržos. Domes priekšsēde Loreta Robežniece piebilst: ja kāds seniors no laukiem līdz potēšanas vietai nevar nokļūt, jāzvana pagasta pārvaldei, un pašvaldība transportu noorganizēs.

Kuldīgas slimnīcas galvenā ārste Svetlana Serpāne un galvenā māsa Ilze Lude izrāda jauno potēšanas kabinetu vieglatlētikas manēžā Dzirnava ielā.

Daina Tāfelberga
Alberta Dintera foto

Kuldīgas novada pašvaldība apkopojusi vietas, kur ģimenes ārsti organizē pacientu potēšanu:

- Rūtas Eglītes doktorātā Kuldīgā, Smilšu ielā 22, – R.Eglīte, Aigars Pūpols, Jolanta Kļauga, Zaiga Rone, tālr. 63323623;
- Kuldīgas veselības centrā, Ventspils ielā 12, – Linda Pūpola, Andra Skābarde, tālr. 633 22309;
- doktorātā Kuldīgā, Planīcas ielā 4, – Gita Cakule (arī Rumbas pagastā dzīvojošajiem), tālr. 633 26147;
- Rendas doktorātā, Illītēs, G.Cakule, tālr. 63354626;
- Turlavas doktorātā, Selgās-11, tālr. 63372441, Kabiles doktorātā, Spārītēs, tālr. 29247865, Vārmes doktorātā, Madarās-14, tālr. 633 27172, – Inese Zile;
- Alsungas doktorātā potēs Gudeniekos dzīvojošos, tālr. 63361112, – Lija Būmeistere, Gundega Zdanovska (ja nav iespējams nokļūt, jāzvana pagasta pārvaldei);
- Kuldīgas slimnīcas vakcinācijas kabinetā, Dzirnava ielā 13 (vieglatlētikas manēžā), – Ēvalda Upenieka, Zandas Zaueres, Laimas Jansonas, Ināras Andersones, Līgas Lagzdīņas un Sarmītes Opmanes pacienti.

Kurzemes biznesa klubā runā:

- kā nodokļi skar mazos uzņēmējus;
- kā ražot saudzīgāk pret dabu.

→ 8. lpp.

Cep dažādu valstu maizīti.

→ 9. lpp.

PIEKTDIEN, 12. martā:

- Ko nozīmē būt Eiropas kultūras galvaspilsētai.
- Gads ar jauno vīrusu.
- Skrundas un Alsungas novadā padarītais.
- Bibliotekārs Valdis Nelijus.
- Kas jauns Ēdolē.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

No marta līdz martam

Daina Tafelberga

Tas bija tieši pirms gada. Pirmdienā, kad notika Rumbas pagasta iedzīvotāju sapulce. Diena tāda puspelēka, pavasaris nebija jaušams, jo nebija taču bijis ziemas. Kā gan var just, ka tuvojas vai ir sācies cits gadalaiks, ja visu laiku ir vienādi mēreni laika apstākļi? Brīvā laika pavadīšanas centrā (nudian labs raksturojums) *Bukaiši* Ventas ciemā pulcējās aktīvākie ļaudis. Sasēdās tā diezgan cieši, jo pirms vairākiem gadiem atjaunotās ēkas augšstāvā vietu nav pārlietu daudz. Pasēdēja, noklausījās pašvaldības oficiālās versijas par pagasta attīstību. Parunāja par sliktajiem lauku ceļiem, dārgo uzturēšanu un aprobežotām likuma normām, kas liedz pašiem tos remontēt tā, kā varētu būt lētāk un labāk. Pacilāja visos pagastos ierasto tēmu par atkritumiem, kas nezin no kurienes uzrodas mežos un pie konteineriem ciema centrā. Vēl šo to tādu sadzīvīku aprunāja un pēc pusotras stundas tikšanās grasījās celties, lai mierīgā solī dotos mājās.

Iepriekš iedzīvotāju sapulces nešķīta saistošākais brīvā laika pavadīšanas veids – drīzāk ķeksis pašvaldības atskaitēs. Tagad lielākoties sēžam visi – mājās.

Kāpēc atceros gadu vecu notikumu? Tāpēc, ka pašās sapulces beigās atkal piecēlās novada domes priekšsēde un teica, ka nākamais jautājums nav bijis iekšējais. Tomēr, izmantojot situāciju, viņa vēlētos jautāt rumbenieku viedokli par Kārļa Davidova starptautiskā čellistu konkursa rīkošanu Kuldīgā, jo ir oficiāli apstiprināta ziņa, ka Latvijā reģistrēts pirmais Covid-19 inficēšanās gadījums. „Nu, nē taču! Nevajag mums te ķīniešus un slimības, lai cik nozīmīgs tas pasākums un izcili mākslinieki brauc!” iedzīvotāji bija vienisprātis.

Tobrīd man gan neizskatījās, ka šī lieta būtu kādam dziļi sirdī iekļūrusies. Pat pa trepēm nenokāpuši, ļaudis turpināja savas sadzīvīskās sarunas. Pēc dažām dienām (ar 2020. gada 12. marta valdības lēmumu) visā valstī, tostarp Kuldīgas novadā un Rumbas pagastā, tika izsludināta ārkārtējā situācija. Pēc tam man nav bijusi tā laime piedalīties kāda pagasta iedzīvotāju sapulcē klātienē. Šķiet, ka mūsu novadā tā bija viena no pēdējām.

Iepriekš šādi *tusiņi* nešķīta saistošākais brīvā laika pavadīšanas veids – drīzāk ķeksis pašvaldības atskaitēs, vienlaikus dodot kādam Jānim, Aināram vai Rasmai aci pret aci pateikt, ka tā vis nav, kā vadībai šķiet labi esam, sēžot kabinetos.

Tagad nu lielākoties sēžam visi – mājās. Telefons, dators, e-pasts. Nekādu aci pret aci. Bet tāpēc ceļi uz Maņģeni nav ne labāki, ne sliktāki kļuvuši. Toreiz, pirms gada, tā doma par pandēmiju neaizķērās, un neviens nedomāja, kā būs. Un nezina arī tagad.

TRĪS PAR VIENU

Ar kādām domām lauksaimnieki gaida pavasari?

NAV SKAIDRĪBAS, KĀ BŪS

1. Ilmārs Gulbis, Laidu zemnieku saimniecības *Migldārzi* īpašnieks:

– Dārzkopjiem pavasaris tas šaubīgākais laiks. Ziemā bija laba – sals neko daudz neietekmēja. Ogu un augļu audzēšanā bīstamākie ir krasi mainīgie laika apstākļi: te silti, te pēkšņi liels aukstums, tad atkal silti. Augs siltumā sāk mosties, bet sals attīstību pārtrauc. Pagājušā gada siltā ziema daudzām kultūrām ražu sabojāja: plūmju vispār nebija, cieta vairākas ābeļu šķirnes.

Marts ir tāds izaicinājumu mēnesis,

un cerēsim, ka šoreiz slikti nebūs. Zemeņu audzēšanā ar agru ražu vairs nesteidzamies, jo nu ir arī neziņa par realizāciju. Imports joprojām ir – to ierobežojumi neskar. Taču vietējiem jādomā, kur izaudzēto notirgot. Valdības lēmumi mainās ne tik pa dienām, bet pa stundām. Līdz šim lauksaimnieki bija atkarīgi no laika apstākļiem, bet tagad arī no ierobežojumiem. Ne vienu, ne otru nevaram ietekmēt.

Nedomāju, ka iedzīvotāju pirktspēja samazinājusies. Tādi ir novērojumi pēc sarunām ar citām saimniecībām. Mūsu

apkārtnē dīkstāve nav manīta – tāpat pirkt stādus brauc no tālākām vietām. Pārmaiņas jutīsim tad, ja aizliegs tiešo tirdzniecību, jo diezgan daudz pārdojam tepat.

Vairums zemnieku dzīvo no tā, ko iepriekšējā sezonā izaudzējuši. Man māsa pagrabs vēl pilns ar kartupeļiem – pavasarī nekad tā nav bijis. Cilvēki vietējos dārzenos it kā pirka vairāk, bet nebija vairs lielā pieprasījuma sabiedriskajā ēdināšanā: skolās, viesnīcās, kafējnīcās un citur.

NEKAD NESŪDZAS – JĀSTRĀDĀ

2. Daiga Mellere, Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Kuldīgas biroja vadītāja:

– Ziemā bijusi diezgan normāla, un arī pandēmija šajā nozarē nav radījusi paniku. No lauksaimniekiem sūdzības neesam dzirdējuši – mūsu klienti vienmēr ir optimistiski. Viņi jau nemaz nedrīkst par slimībām domāt – jāstrādā.

Augkopības saimniecībās sēkla lielākoties sagādāta, un visi gaida pavasari, kad varēs tikt uz lauka. Kustība notiek lopkopībā. Dārzkopji, puķu audzētāji rosās. Ir tomēr nelielas bažas, kas notiks ar stādu tirdzniecību. Vārbūt ir vērts padomāt, kā Kuldīgā

tirgošanās vietas paplašināt, pārcelt uz atklātu laukumu turpat blakus, Aizputes ielas mašīnu stāvlaukumā. Attīstījusies piegāde mājās, un daudzi pēc lauksaimniecības produkcijas pie ražotājiem brauc paši. Tomēr tirgus ir tirgus – tur lielāka izvēle. Jau pēc mēneša sāksies stādu laiks. Parasti tirgus ir sablīvēts – tirgotāji un pircēji viens pie otra cieši blakus.

Dabā viss izskatās diezgan labi, kaut gan pēc siltajām dienām arī pie mums bija putenis un liels sniegs. Ziemāji ir labi pārziemojuši, sējumi skaisti, īpaši, kad sniegs nokūsis un saule spīd. Taču arī kaitnieki klāt – gulbji rapša laukos

kā baltas kupenas. Tur neko nevar darīt – jāsadzīvo. Par slimībām un kaitēkļiem grūti prognozēt. Pēc iepriekšējās ziemas, kad sala nebija vispār, varēja gaidīt ļoti lielu savairošanos, tomēr bija pat mazāk nekā pēc aukstajām ziemām.

Pandēmijas apstākļi savā ziņā arī kaut ko devuši – lauksaimnieki ir intensīvi mācījušies, jo uz semināriem nebija nekur jābrauc. Varēja mācībām pieslēgties pat tad, ja tās notika Latvijas otrā malā. Tēmas ir interesantas un plašākas nekā iepriekš – tehnoloģijas dod lielākas iespējas, un zemnieki tās labprāt izmanto.

CER UZ LIETU

3. Arnis Zalčmanis, zivsaimniecības *Skrunda* vadītājs:

– Skatos ar lielām cerībām, ka būs nokrišņi un mūs neapdraudēs sausums. Zivis vēl ziemo – sals nekaitēja, kaut arī ledus kārtā bija. Jau rudenī uzpildījām ziemas dīķus, lai nepietrūktu skābekļa. Bija sniegs, bet ar to nepietiek, lai vajadzīgo ūdens līmeni nodrošinātu

turpmāk. Ja nokrišņu nebūs, tad būs, kā būs. Mums tā daba tik krasi mainīga, ka neko paredzēt nevar.

Pandēmija zivsaimniecības darbību nav būtiski mainījusi. Paldies Dievam, visi darbinieki veseli, strādājam kā iepriekš, protams, ievērojot drošības nosacījumus, tomēr tie mūs neietekmē. Arī pārdošana ir iepriekšējā līmenī.

Varēja cerēt, ka konkurence no Polijas un Lietuvas kļūs mazāka, bet tāpat brauc un tirgojas – mūsu nozarē komercdarbība nav sevišķi ierobežota. Kaut kā mēģinām pielāgoties gan laika apstākļiem, gan notikumiem valstī. Lietus gan ļoti vajadzīgs.

Daina Tafelberga

MANUPRĀT

Ledus izkustējies arī valsts dāsnumā

Nereti dzirdēts, ka Latvijā cilvēki ir drūmi, gatavi viens otru *apveltīt* ar nepatīkamām emocijām. Daudzās citās Eiropas valstīs attieksme vienam pret otru esot laipnāka. Kāpēc tā? Kāpēc esam tāds nīgro pulciņš?

Gešaltterapeite Elīna Zelčāne lekcijā, kuras atziņas bija lasāmas 5. marta *Kurzemniekā*, saka: viens no tipiskiem dusmu un konfliktu iemesliem ir tas, ka kolektīvs (tie ir arī vienas valsts iedzīvotāji) sajūt nevienlīdzību. Kādam ir lielākas tiesības uz labumiem nekā citiem.

Vai tāds varētu būt arī mūsu nīgrās sabiedrības neapmierinātības iemesls?

Latvijā nevienu jau vairs nepārsteidz tas, ka miljoni eiro pazūd

bez pēdām. Vainīgo meklējumos dažādi uzvārdi tiek minēti, bet tad viss pieklust, un dzīvojam tālāk. Ticams, ka daļa iedzīvotāju, kuru mēneša ienākumi mērāmi simtos, pēc katras tādas ziņas tālāk dzīvo ar papildinātu dusmu devu sevī.

Sobrīd daudzi ar interesi vēro, kā notikumi virzīsies apcietinātā, bet vēl nesen Ventspils mēra krēslā sēdējušā Aivara Lemberga krimināllietā. Tiesas ieskatā konfiscējamās mantas vērtība ir ap 350 miljoniem eiro. Vainīgs un ienākumus tiešām guvis nelegālā ceļā vai godīgi nopelnījis – izskatās, ka to vēl gadiem vētīs citas tiesas instances, bet skaidrs, ka cilvēkus interesē rezultāts. Summa ir gana

liela, lai būtiski ietekmētu labklājību arī valstī.

Pašlaik katram bērnam piešķirts vienreizējs 500 eiro pabalsts. Visā Latvijā tie kopā veido 182 miljonus eiro. Tiek lemts arī par to, ka katrs pensionārs saņems 200 eiro. Tam tiks tērēti vairāk nekā 108 miljoni eiro. Tāpat salīdzinājumam – visi šie pabalsti vēl nesasniedz A.Lemberga īpašumu vērtību.

Bet pandēmijas laikā izmaksāt palīdzību iedzīvotājiem man šķiet godīgi, un ir prieks, ka šajā pavasarī ledus izkustējies ne tikai upēs, bet arī naudas plūsmā, kas novirzīta uz daudzu iedzīvotāju maciņiem.

Jolanta Hercenberga

RUNĀ SPECIĀLISTS

Cilvēkiem ar īpašām vajadzībām Kuldīgā

Liene Jūrmale, Kuldīgas attīstības aģentūras projektu vadītāja

Kuldīgas novada pašvaldība veidos sociālo pakalpojumu centru gan bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, gan pieaugušajiem ar garīga rakstura traucējumiem, kā arī grupu dzīvokļus, tā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām palīdzību sniedzot tuvāk dzīvesvietai.

Pēc Kurzemes plānošanas reģiona deinstitucionalizācijas plāna datiem mūsu novadā dzīvo 106 bērni ar funkcionāliem traucējumiem. Šai mērķgrupai ilgu laiku sociālie pakalpojumi pašvaldībā netika nodrošināti vai to bija ļoti maz. 2016. gadā, iesaistoties projektā *Kurzeme visiem*, 29 bērni tika izvērtēti individuāli, katram izstrādāts savs atbalsta plāns, un viņi varēja sākt pakalpojumus saņemt. Līdz šim 28 bērni saņēmuši ergoterapiju, fizioterapiju, mūzikas terapiju, Montesori, Portidžas sistēmas, audiologopēda un logopēda nodarbības, kā arī sociālo aprūpi. Atbalsts tiek arī vecākiem.

Daudz vairāk mūsu novadā dzīvo pieaugušie ar garīgiem traucējumiem – 246. Kuldīgā vairākus gadus sociālā dienesta pakļautībā darbojas dienas centrs cilvēkiem ar invaliditāti, un to regulāri apmeklē ap 18 cilvēku. Tur var piedalīties skatuves mākslas, mūzikas, rokdarbu un sporta nodarbībās. Taču dienas centram ir par maz telpu, trūkst inventāra, nav nodrošināta vides pieejamība. Projektā *Kurzeme visiem* izvērtēti 32 cilvēki, un 19 ir piedalījušies grupu nodarbībās, kā arī saņēmuši psihologa konsultācijas.

2019. gadā pašvaldība sāka Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektu, kura nolūks ir izveidot sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūru. Mērķis ir palīdzēt pieauguša-

jiem ar garīgiem traucējumiem un bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, tā mazinot risku nonākt aprūpes iestādē.

Projektā tiks atjaunota ēka Liepājas ielā 14, labiekārtots pagalmis, radot visiem pieejamu vidi, tiks iegādāts materiāltehniskais nodrošinājums. Tur taps dienas aprūpes centrs bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, kurā būs fizioterapijas, ergoterapijas, mūzikas terapijas, Montesori un citas nodarbības, kā arī īslaicīgas pieskatīšanas telpa.

Dienas aprūpes centrā cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem bez atbalsta aprūpē notiks nodarbības skatuves mākslā, vingrošanā, mūzikas un mākslas terapijā utt. Cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem ar atbalstu aprūpē būs ergoterapija, fizioterapija, digitālā attēlu apstrāde, rokdarbi u.c. nodarbības. Taps ēdiena gatavošanas un tekstilapstrādes darbnīca.

Savukārt L.Paegles ielā 12 atjaunotajā ēkā pieaugušajiem ar garīgiem traucējumiem būs grupu dzīvokļi ar astoņām vietām, tiks labiekārtota apkārtnē, iegādāts materiālais nodrošinājums.

Izveidojot šīs vietas un pakalpojumus vienuviet, cilvēki ar īpašām vajadzībām varēs tikties ar citiem, saņemt palīdzību pašaprūpē, apgūt atbilstošas darba iemaņas. Savukārt bērni varēs saņemt attīstošas nodarbības, individuālas speciālistu konsultācijas, dalību atbalsta grupās u.tml.

Projekts tiek īstenots ar Eiropas atbalstu. Attiecināmās izmaksas ir divi miljoni 269 443 eiro, tostarp Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums – miljons un 294 412 eiro, valsts dotācija – 68 527 eiro.

NUMURA CITĀTS

Ineses Slūkas zīmējums

„Aiziet no Kuldīgas līdz Jūrkalnei uz saulrietu? Arī tāds pārgājieni ir bijis. Ar sāpīgu pieredzi – saules apdegumiem, bet ir, ko atcerēties!” atzīst kuldīdzniece Linda Šlangenberga, kuras aizraušanās ir gari pārgājieni.

LASĪTĀJS VAICĀ

Pie ārsta ir jātiek

Kuldīgas novada pagastu vadītāju sanāksmē radās jautājums, kā lai palīdz tiem iedzīvotājiem, kuriem nav sava transporta, lai nokļūtu pie ārsta, piemēram, Rīgā.

Ja jāved invalīds, kuram vajadzīgs pavadonis, tad kopā ar transportlīdzekļa vadītāju pašvaldības automašīnā ir trīs cilvēki no dažādām mājām. Pēc noteikumiem Covid-19 ierobežošanai vienā mašīnā jau diviem no dažādām mājaiem brauciens var tikt uzskatīts par pulcēšanos un ir paredzēts diezgan bargs naudas sods (līdz 2000 eiro). Tagad tas ir vēl aktuālāk, jo sākusies senioru potēšana, un par to arī pagastu vadītāji tur rūpi. Taču katru vest ar pašvaldības autobusu (to likums

atļauj) ir liela izšķērdība.

Pašvaldības policijas priekšnieks Kaspars Šabāns norāda, ka jāizprot brauciena mērķis: „Ja tā ir akūta vajadzība un citu iespēju nav, tad cilvēks pie ārsta jāved. Jāliek maskas, jāsasēžas pēc iespējas attālāk un jāievēro citi noteikumi. Tas ir veselības aizsardzības jautājums.

Kuldīgā par atrašanos vienā automašīnā sodījuši neesam. Vairāk pievērsīties tiem, kuri pulcējas izklaides nolūkos, neievēro noteikumus tirdzniecības un citās vietās. Pārķāpums ir tad, ja jaunieši vakaros sakāpj mašīnā un tāpat vien vizinās, bet ne tad, ja cilvēku ved pie ārsta.”

Daina Tafelberga

PĒC PUBLICĒTĀ

Īpaši aicināt nevajag

„Beidzot kāds pateicis to, kas manī krājies jau ilgu laiku,” pēc raksta *Vai jāsīlēdz novadu robežas 5. marta Kurzemniekā atzina kāda kuldīdzniece.*

Viņaspriekš, pašvaldība rīkojas bezatbildīgi, sociālajos tīklos liekot Kuldīgas fotogrāfijas, popularizējot, piemēram, ledus skulptūras un tā aicinot šeit iebraucējus: „Dome jāved pie prāta! Kāpēc cilvēki uz Kuldīgu tagad īpaši jāaicina? Nedēļas nogalēs Pārventā mašīnu rinda stāv no tilta līdz

veikalam. Latvijā neviens nedrīkst veikalā zābakus vai kleitu nopirkt, bet tūristi pa ielām staigā bariem. Novadu robežas nav jāsīlēdz, bet neviens nav arī jāpievilina. Ja nu kāds atbrauc nejauši, tas vēl nekas. Nākamgad, kad situācija uzlabosies, ledus skulptūras varēs salikt kaut katrā brīvajā laukumā, bet ne jau šajos apstākļos. Kāda tur nozīme valdības ierobežojumiem, ja tiek darīts pret tiem?”

Inguna Spuleniece

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā vērtējat ierobežojumus cīņā ar kovidu? Ko jūs mainītu, ja būtu tāda iespēja?

Kārlis, pensionārs:

– Man ir galīgi vienalga, jo es dzīvoju laukos un uz mani kovidis neattiecas. Nekas man nav mainījies: kā dzīvoju pagājušajā gadā, tā šogad. Sejas maska nerada nekādus sarežģījumus, jo lietoju tikai tad, kad jāieiet veikalā. Ja vajag, tad

vajag – liekus jautājumus neuzdodu. Tās muļķības, kad cilvēki zvina pa telefonu un jautā, vai var vakcinēties, ja sāp kāja, man nav saprotamas. Es jau varētu pateikt, ka ierobežojumi man traucē, bet vai tas ko mainītu? Kāpēc domāt, kā samainīt dienu ar nakti, ja to nevar izdarīt? Daži ierobežojumi strādā, daži nav vajadzīgi. Bet – kā ir, tā ir. Tad, kad kovidis būs bijis kādus piecus gadus, tad varēs labāk zināt, kuri ierobežojumi darbojas. Lai visi brauc uz laukiem! Tur svaigs gaiss un priecīgi dzīvnieki.

Edgars, mūziķis:

– Uzskatu, ka valdība ir vienā vietā un mēs, tauta, pavisam citā. Es noteikti mainītu daudz ko, bet tas lai paliek manā ziņā. Ierobežojumi diemžēl ir diezgan ačgārnī un strādā nepareizi. Sistēmai jābūt citādākai. Es esmu mūziķis, un kultūra cieš visvairāk. Mēs ciešam pirmie un atkopsimies pēdējie.

Armands Circenis, strādā Nīderlandē:

– Kam tāds vajag? Nevienā citā valstī nav kā pie mums. Nīderlandē mierīgi var šķērsot robežu. Kuldīgā veikalā *Maxima* laiž iekšā pa vienam, ārā jāstāv rindā, bet Saldū vienlaikus laiž krietni vairāk. Kāpēc te jābūt citādāk? Izskatās, ka būtu tikai viena slimība – kovidis. Kur pārējās palikušas? Vai cilvēki no vēža vairs nemirst? Mirst, turklāt katru dienu. Es visus ierobežojumus atceltu, lai var mierā dzīvot, cilvēki neizbrauktu no valsts, būtu darbs un viss pārējais. Tagad pat pa ielām vairs nestaigā – viss tukšs. Es nevienu saslimušo nepazīstu. Vakcīnas ir valdības naudas atmazgāšana.

Evija Lagzdiņa, strādā pašvaldībā:

– Ierobežojumi nestrādā. Galvenokārt vajadzētu mainīt valdības attieksmi un to, kā viņi tos pasniedz tautai. Tas ir zem katras

kritikas. Ierosinājumiem vajadzētu vairāk laika. Domāju: daļa darbojas, bet daži ir pilnīgi absurdi. Es ierobežotu pulcēšanos un mudinātu cilvēkus vairāk domāt par pašu atbildību. Galvenais ir slimie neiet uz darbu.

Gatis Ozols, strādā Kuldīgas komunālajos pakalpojumos:

– Mani ierobežojumi pārāk netraucē, iztieku, kā ir. Pietrūkst vienīgi kafējnīcas: ja būtu teikšana,

atvērtu tās, protams, ievērojot distanci un nedrūzmējoties. Tā, kā bija iepriekš. Neko citu mainīt nevajag, jo kopumā ierobežojumi strādā. Jo vairāk runās sliktu, jo vairāk cilvēks tam sāks ticēt.

Ilga, pensionāre:

– Jāprot sevi pasargāt un saglabāt imunitāti līdz tam laikam, kad saslimst. Tas ir visa pamatos – stipra imunitāte. Tad būs drošāk

un arī slimības nelīps klāt. Veselīgs uzturs un sports ir atslēga. Cilvēkam jābūt atbildīgam par sevi. Nevajag arī pieļaut, ka sakodē ar reklāmām, ziņām un sociālajiem tīkliem. Ja kaut kas nepatīk, nevajag skatīties vai lasīt – vajag slēgt ārā. Es esmu laimīga, ka beidzot varu mazgāties aukstā ūdenī un esmu zīrgā. Rūdīties vajag daudz.

Katrīna Blaua, Elisas Rudzītes foto

Kalpaka piemiņas dienā nodod zvērestu

Godinot 1. latviešu atsevišķā bataljona komandieri pulkvedi Oskaru Kalpaku, kurš 1919. gadā sadursmē ar vāciešiem pie *Airītēm* krita, 6. martā svinīgo zvērestu nodeva 12 jaunieši, kuri papildinās jau tā kuplo jaunsargu skaitu.

Piemiņas pasākumos piedalījās arī aizsardzības ministrs Artis Pabriks, ministrijas parlamentārā sekretāre Baiba Bļodniece, Nacionālo bruņoto spēku komandieris Leonīds Kalniņš, karavīri, zemessargi un jaunsargi.

„Latvijas vēsturē ir virkne notikumu, ar kuriem lepojamos un par kuriem mūs cildina arī

starptautiskā sabiedrība,” uzsvēra A.Pabriks. „Tā ir mūsu izcīnītā uzvara Neatkarības karā, pretošanās padomju varai PSRS okupācijas laikā un neatkarības atgūšana, stāvēt barikādēs.”

Šo gadu nozare dēvē par Varoņu gadu un aicina sabiedrību meklēt varoņus starp līdzilvēkiem, arī katram pašam būt tādām un dažādos pasākumos visā Latvijā godināt tos varoņus un vēsturiskos notikumus, kuriem mums jāpateicas par brīvo Latviju. Īpaši tiks sumināta Zemessardze tās 30. gadadienā.

Alberts Dinters

Parunā ar savu bērnu!

No 8. līdz 14. martam tiešsaistē internetā ikviens var pieslēgties sarunām pirmajā bērnu mentālās veselības nedēļā *Runā ar mani*, kuras nolūks ir pieaugušajiem pastāstīt par bērnu psihisko veselību un to, kāda palīdzība ir pieejama. To rīko agrākās kuldīdznieces Ivetas Parravani dibinātā biedrība *Debesmanna*.

Sarunās un lekcijās piedalās pazīstami speciālisti: psiholoģe, psihoterapeite Diāna Zande (bērnu temperamentu veidi un ietekme uz mentālo veselību), pusaudžu psihoterapeits Nils Sakss-Konstantinovs (trauksmainie pusaudža gadi un palīdzība, kā tos pārdzīvot), psihoterapeits Artūrs Miksons (pārprūpe jeb helikopteraudzīnāšana), psihiatrijas ārste Ieva Everte (vecāku mentālās veselības ietekme uz bērnu), bērnu psihiatrs Ņikita Bezborodovs, klīniskā psiholoģe Laila Pāpe un citi. Ar video-stāstiem un lasījumiem dalās dzejnieki un rakstnieki, kuri stāsta par savām izjūtām: Dace Vīgante, Laura Vinogradova, Agnese Zarāne, Zane Zusta, Ilze Andersone, Svetlana Amberga,

Rute Kārklīņa, Sabīne Košeleva, Iveta Rēdliha, Vineta Trimalniece, Evija Gulbe, Lilija Berzinska, Inga Pizāne, Jana Egle un Elīna Lāce. Bet kopā ar Annu Pannu tiks cepti emociju cepumi. Visi iesaistītie to dara bez atlīdzības.

I.Parravani skaidro: „Pašlaik vairāk nekā jebkad svarīgi ir vienam otru saredzēt un sadzirdēt, atpazīt mentālās saslimšanas pazīmes un iedrošināt meklēt profesionālu palīdzību, ja tāda nepieciešama. Pētījumi rāda, ka 50% psihisko saslimšanu bērniem parādās līdz 14 gadiem, bet 75% traucējumu izpaužas līdz 24 gadu vecumam. Tāpēc svarīgi jau agrā bērnībā pievērst uzmanību ne vien fiziskajai, bet arī mentālajai veselībai. Šajā nedēļā piedāvājam sarunas ar speciālistiem un pedagogiem, lekcijas un podkāstus, aicinot gan vecākus, gan mācītājus iesaistīties diskusijās un uzzināt ko jaunu.”

Plašāka informācija: www.debesmanna.com. Visi notikumi – tiešraidē *Debesmannas* lapā vietnēs *Facebook* un *Instagram*, arī portālā *Lsm.lv*.

Sagatavoja Dina Poriņa

Sievietes izdomā, vīrieši izdara

Svētdien 8. marta priekšvakarā interneta tiešraidē ikviens varēja noskatīties mūspuses meitenēm un dāmām Starptautiskajā sieviešu dienā veltītu koncertu *Bez viņiem jau nevar* – dāvanu, ko pavasarīgās noskaņās pasniedza vīrieši.

„7. marta koncertam Kuldīgā turpmāk jāklūst par tradīciju!” pēc koncerta *Bez viņiem jau nevar* vienisprātis ir gan organizatori, gan mākslinieki. Attēlā: Ikars Ruņģis, Miks Akots, Pēteris Ozoliņš, Viktors Ellers, Zigurds Turss.

Kuldīgas novada pašvaldības kultūras nodaļas aicināti, tam atsaucas gan šajā, gan Skrudas un Alsungas novadā izaugušie vai ar tiem saistītie mākslinieki: aktieris Gints Grāvelis, ģitārists Miks Akots, čellists Pēteris Ozoliņš, pianists Zigurds Turss, bundzinieks Ikars Ruņģis, grupas *Oranžās brīvdienas* solists Ints Ķergalvis, aktieris Viktors Ellers, dziedātāji Ainars Bumbieris un Juris Galiņš. Divas nedēļas ar viņiem attālināti sazinājās koncerta mākslinieciskā vadītāja, Kuldīgas mūzikas skolas direktore Andra Zvejniece: „Man liekas, ka ne tikai mūs, bet visus skatītājus apbūra katra mākslinieka unikalitāte. Nebija grūti ar viņiem strādāt, kopmēģinājums notika tikai koncertā. Izpaušas tāda vīriešu brālība. Arī viņiem tas patika, jo visi nebija iepriekš pazīstami. Repertuāru veidojot, īpašas norādes puisiem nedevu. Galvenais, lai būtu priecīga noskaņa, lai izpilda to, ko paši grib dāvināt.”

Atklāšanā novada domes priekšsēdes vietnieks Viktors Gotfrīdsons sievietes nosauca par astoto pasaules brīnumu, un vismaz mūspusē vadošajos amatos pārsvarā esot viņas, bet vīrieši darot, ko liek.

Arī pašākuma producente Antra Grīnberga no domes kultūras nodaļas atzina, ka koncerts izdevies, kā cerēts. Puiši paši bijuši gandarīti tāpat kā iepri-

cinātās sievietes, kas interneta komentāros rakstījušas sajūsmas pilnas atsauksmes. Tiešraidi noderēja Skrudas TV, un tikai vietnē *YouTube* vien koncertu redzējuši 1830 skatītāju, bet feisbuka lapās bijis vairāk nekā 12 000 skatījumu.

Organizatori priecājas, ka šajā sadarbības laikā izveidojusies laba komanda – puīši izdarījuši visu, kā meitenes vēlējušās. Atbilstoša idejai bija mākslinieces Ineses Krones un A.Grīnbergas scenogrāfija – brīva un vienlaikus noslēpumaina, naksnīga pilsēta, kurā uzstājas tikai vīrieši.

Daina Tāfelberga
Jēkaba Aleksandra
Krūmiņa foto

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks Kaspars Šabāns.

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Bēglis un dusošie cīnītāji ar alkoholu

1. marts. Naktī izsaukums uz Priedaini, kur kāds izdomājis skaļi klausīties mūziku. Aizbraucam, un melomānam nākas atskaņotāju izslēgt. Dodamies uz Estrādes parku, jo pie spēļu laukuma *Ķirbītis* bērni mētā ledu. Notiek pārrunas. Palīgā sauciens no Priedaines: tur kāds jaunietis uzvedas agresīvi. Iesakām zvanīt Valsts policijai (VP).

2. marts. Atkal zvans no Priedaines par to pašu jauniešu. Mediķi viņu nogādā ārstniecības iestādē. Braucam apskatīt Dārzniecības ielas mazdārziņus, jo tur esot iemitinājušies cilvēki bez noteiktas dzīvesvietas, fakts neapstiprināts. Zvana vīrietis – viņam pie veikala pienākusi mazgadīga meitene,

kura uzvedoties dīvaini: sekojot, mēģinot iespert. Sazināties ar bārīnietu. Baznīcas ielā kaimiņš sūdzas par kaimiņu, šoreiz par kanalizācijas stāvvāda maiņu: viens grib to darīt, otrs neļauj. Vakarā Pārventā pulcējas jaunieši. Vēl ir pāris signālu, ka jaunieši neatļauti pulcējas, tomēr to nekonstatējam.

3. marts. Zvana VP, ka Kalna ielā klaiņo suns, kas rej uz garāmģājējiem. Dzīvnieks nodots īpašniekam. Braucam uz Laidu pagastu, jo pie kādām mājām sakrauti atkritumi. Notiek pārrunas ar diviem cilvēkiem, kuriem uzdots līdz aprīlim vietu sakopt. Trim personām nākas pasniegt protokolu par pulcēšanās aizlieguma pārkāpumu, jo Dzintaru

ielā tās lieto alkoholu. Pārbaudām kādu Kuldīgas frizētavu un konstatējam, ka noteikumi tiek pārkāpti. Dodam 24 stundas, lai visu sakārtotu pēc noteikumiem. Mucenieku ielā guļ cilvēks, kuru nododam mediķiem. Adatu ielā vīrietis atklāti lieto alkoholu, ir sākts process. Aizputes ielā divi sabiedriskā vietā cīnās ar zaļo pūķi – arī viņi tiek pie protokoliem. Zvans no kādas mājas: cilvēks guļ verandā. Aizbraucam un alkohola apreibinātajam palīdzam tikt līdz istabai. Arī Virkas ielā nākas rakstīt pāris protokolu, jo tur divi ne saules, bet alkohola nogurdinātie guļ uz ielas.

4. marts. Līdzīgi nogurdināts vīrietis guļ pie Annas baznīcas.

Nogādāts slimnīcā, pēc tam uz izolatoru.

5. marts. Zvana no Snēpeles, ka kravas auto neievēro svara ierobežojumu uz grants ceļiem. Noskaidrojam, ka tas ir saskaņots ar pašvaldību. Braucam uz Kuldīgas autoostu, kur guļ vīrietis. Sagurušais nogādāts iecirknī. Palīgā sauciens no *Zilā krusta* patversmes Kabilē – kāds vīrietis pamucis. Bēgli sadzenam rokā un nogādājam atpakaļ.

6. marts. Dienu sākam ar kārtības pārbaudi tirgū – viss ir labi. Pārbaudām, vai distancēšanās tiek ievērota Ventas rumbas un vecā tilta apkaimē. Viss ir kārtībā tāpat kā makšķerēšanā: ja jau esam pie tilta, pie reizes pārbaudām

copmaņus. Pienāk signāls, ka pie kāda nama durvīm regulāri tiek piespraustas zīmītes ar draudiem. Iesakām rakstīt iesniegumu VP.

7. marts. Padūrē notiekot balles! Braucam turp, durvis atver sieviete, bet iekšā nelaiž. Tālāk noskaidrojam apstākļus. No rīta apskatām Ventas rumbas apkaimi, bet tur neviens nepulcējas. Pārkāpumu konstatējam Skrudas ielā, kur divi cilvēki lieto alkoholu. Zvans: Strēlnieku ielā sabraukuši daudzi auto, ir aizdomas, ka notiek pulcēšanās. Aizbraucam, bet no mājas neviens laukā neiznāk.

Nedēļas laikā pie soda ticis 31 autovadītājs, bet pie brīdinājuma – septiņi.

Pierakstījis Alberts Dinters

Kā dziedāt un dejojot pandēmijas laikā?

Šķiet pilnīgi neiespējami, ka kora vai tautas deju kolektīva mēģinājums varētu notikt tad, ja starp dalībniekiem jābūt divu metru atstarpei. Bet vai tā tiešām ir? Kā darboties pandēmijas laikā? Kādi ir sapņi par laiku, kad tā beigsies? Atbild trīs kuldīdznieki, kolektīvu vadītāji: Maruta Grigale, Zita Serdante un Arvis Sprude.

Diemžēl solis atpakaļ

Kuldīgas kultūras centra jauniešu deju kolektīva *Venta* un bērnu kolektīva *Stariņš* vadītāja Zita Serdante neslēpj, ka pašlaik ir smagi: „Es strādāju ar tautas deju, un tai ir sava specifika. Latviešu deju nevar dejojot vieni – to dara pāros.”

PA VIENAM NEVAR

Vadītāja skaidro: „Latviešu tautas deja ir trīs vienā: dejojam pa pāriem – puika ar meiteni, mums ir deju zīmējumi un arī soļu kombinācijas. Šo tehniku caur zūmu nekādi nevar iedot. Tagad bērniem kā eksperimentu iedevām vingrinājumus – rādām priekšā polkas un galopa soļus, un viņi atkārtos, bet viņiem tas ir garlaicīgi, un atgrieziskās saites nav. Tas nav kā latino vai laikmetīgajā dejā, kur cilvēki var dejojot vieni paši.

Ventai ir izstrādāts jauns projekts. Dosim spēka vingrinājumus ar cerību, ka drīz varēs atsākt strādāt. Svarīgi, lai vismaz kādas muskuļu grupas pamokās. Tautas dejai šis laiks ir stiprs regress – solis atpakaļ, jo nekādi nevaram strādāt.”

TUR AUGŠĀ KAUT KAS IR

Zita pati pēc 9. klases vēlējusies

mācīties par mežsardzi, bet mamma nav ļāvusi tik agri doties prom no mājām. „Vecākiem šķita, ka tā ir tikai mirkļa iegriba, un tā es paliku Kuldīgā, turpināju dejojot. Likās, ka man tas jādara – jādejo. Aizgāju mācīties uz Rīgas kultūras un izglītības darbinieku tehnikumu, kļuva par deju kolektīvu vadītāju. Tagad klausos, ka jauniešiem ir ļoti grūti pieņemt izvēli par profesiju – cik gadu mokās, nesaprot, uz kuru pusi doties. Bet man šķiet, ka tur augšā kaut kas strādā – ir tas grūdiens, sajūta, ka jādara. Tu aizej un esi īstajā vietā.”

Vēl Z. Serdante ir Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centra metodiķe, darbojas ar mazajām klasēm Kuldīgas Centra vidusskolā un uzskata, ka 1. un 2. klasē ikkatram vajadzīga ritmika, pēc tam var domāt – grib to vai ne.

KĀ TAS IR – DZĪVOT SEV?

Zita ikkatrā melnumā atrod baltumu. Viņa sevi raksturo kā cilvēku, kam nodarbošanās būs vienmēr. „Mans vaļasprieks ir peldēt. Pandēmijas laikā baseins ciet, bet mūs lutināja ziema. Es to izmantoju katru dienu. Darb-

dienās gāju slidot. Man bija savs laiks – vienreiz dienā vismaz stundu. Sestdienās, svētdienās gāju slēpot. Nodarbes vienmēr var atrast. Aicinājums jau pats skrien virsū, saka priekšā. Tāda ziema bija ārā aiz loga! Ko sēdēsi iekšā? Jāiet kaut vai pārgājienā. Tie bija brīvie brīži sev. Ja nebūtu pandēmijas, es no šīs ziemas būtu redzējusi ļoti maz, bet pašreiz to izbaudīju. Iemācījos drusku padzīvot sev – pirms tam nemaz nezināju, ko tas nozīmē.”

Kad pandēmija būs beigusies Zita dosies pārgājienā *Pamira lielceļš* – Uzbekistāna, Afganistānas robeža, Kirgizstāna utt. Viņa to vēlējusies jau pagājušajā augustā, bet pandēmijas dēļ nav izdevies. „Katru ceļojumu izpētu internetā, un šo esmu apgūvusi pamatīgi. Tas man jau ielikts galvā, domās ir palaists vaļā, un es gaidu, kad beigsies pandēmija, lai sapni varu realizēt.”

POZITĪVAS ENERĢIJAS BUMBA

Zitai atkal un atkal pārliecinājums – jāmeģina dzīvot tā, lai bērniem nav bail novecot. „Lūk, ir tāds sitiens mums visiem –

„Tautas dejai šis laiks ir stiprs regress, jo nekādi nevaram strādāt. Dosim spēka vingrinājumus, lai vismaz kādas muskuļu grupas pamokās”

Zita Serdante kopā ar dejojājiem Ūģi, Madaru un Kristapu.

esam vienā laivā. Jāmācās dzīvot katru dienu, arī pandēmijas laikā – neklausīties, neskaftīties negatīvās emocijas, atrast kaut ko foršu. Un to var vienmēr. Lai man nestāsta, ka tas nav iespējams! Tu nenopelnīsi visu pasaules naudu, nesavilksi visu trendu drēbes. Nevari staigāt pa veikaliem? Ej staigā pa mežu

un iegūsti vēl labākas emocijas! Tikai pašam tas jāgrib, un to jau valstsvīri nevar iemācīt – tas jāizdara pašam. Nedrīkst arī dusmoties uz citiem. Domā, dari un atrodi! Protams, svarīgi ir mīlēt savējos, apskaut un piezvanīt arī tad, kad no viņiem neko nevajag. Būt vairāk ar savējiem. Pārējais apkārt mums jau ir.”

Svarīgs ir kolektīvas dziedāšanas prieks

„Koris ir tā lieta, kurā vajadzīga klātbūtne,” saka E. Vignera Kuldīgas mūzikas skolas solfedžo skolotāja Maruta Grigale.

Viņa vada 2., 3., 4. un nedaudz vecāku klašu korus, kopā ar Marutu Rozīti – arī kori *Cantus* un otro gadu ir zēnu kora diriģente. „Var jau pa vienam dziedāt kā eņģelis, bet, kopā sadziedot, nekas labs tur nevar sanākt. Taču skolā ir tāds priekšmets – kolektīvā muzicēšana, kurā visiem bērniem jāspēlē kādā orķestrī vai jādzied korī. Es sūtu viņiem notis un mazākiem bērniem arī skaņu ierakstus, bet viņi man sūta atpakaļ iedziedātas dziesmas, un es tās vērtēju ar atzīmi.”

Arī M. Grigale savulaik beiguši šo skolu, mācījusies Ventspils mūzikas vidusskolā un absolvējusi Latvijas konservatoriju, apgūstot diriģēšanu. Visā dzīvē saistīta ar mūziku. Jau bērnībā viņa zinājusi, ka vēlas ar to nodarboties. „Mūzikas skolā mā-

„Var jau pa vienam dziedāt kā eņģelis, bet, kopā sadziedot, nekas labs tur nevar sanākt.”

Maruta Grigale novēl: „Ar optimismu, smaidu un labu garastāvokli – tikai uz priekšu!”

cījos klavieres, bet tas šķita garlaicīgi. Es dziedāju Rozītes kori – tajā, kas tagad ir *Cantus*. Un tur man šķita ļoti jautri un aizraujoši,” atminas Maruta.

Viņa atzīst, ka pandēmijas laikā var kaut ko arī iegūt. „Manos priekšmetos no pērnā marta viss notiek attālināti, tikai septembrī tikāmie klātienē. Daži individuālie priekšmeti gada beigās vēl notika klātienē. Es uzskatu, ka mūzikas skolā normāls darbs var būt tikai klātienē. Koris neklātienē ir neiespē-

jamā misija. Bet viss jau arī nav tik melns. Sevišķi mana paaudze, kas nav piedzimis ar datoru un telefonu rokā, iemācījusies ļoti daudz, it īpaši tehnoloģiju jomā. Sapņos nerādījās, ko spēsim šādā laikā izdarīt. Tāpēc ir arī ieguvumi.”

Pašas dzīvē tagad nekas jauns pasākts neesot, bet tiekot turpināts mīļākais hobbis – dārza darbi. Sapņus par laiku pēc pandēmijas atklāt nedrīkstot – tad tie nepiepildītos, bet tie saistīti ar zēnu kori.

Pēta video un mācās pats

Kuldīdznieks Arvis Sprude strādā ar trim deju kolektīviem – jauniešu kopu *Kastan's*, vidējās paaudzes kolektīviem *Bandava* un *Rīva*. Viņš atzīst: pašlaik vairāk izkopj pats savas prasmes.

„Deju kolektīvu vadīšana attālināti noteikti ir vissarežģītākais process, jo pamatā tas tomēr ir radošs. Esmu mēģinājis vadīt individuālas nodarbības vienai māsaiņniecībai. Bet lielākais uzvars tomēr ir uz manu prasmju pilnveidi: analizēju deju videoierakstus un apgūstu soļu kombinācijas. Bet dejojājiem mans lielākais lūgums ir uzturēt sevi fiziski labā formā.”

Arvis ir arī sporta skolotājs, un papildus viņa nodarbošanās ir riteņbraukšana. Ceļš līdz deju kolektīvu vadītāja amatam sākās tad, kad ilgu laiku viņš bija asistents *Ventā*, *Stariņā*, *Bandavā* un *Ačkupā*. „Man apkārt vienmēr bija izcili vadītāji – tādi kā Zita Serdante, Ramona Irbe, Elita Treilone. No viņām daudz mācoties, Zitas iedrošināts, sāku darbu kā asistents, bet, gadiem ejot, esmu

Arvis Sprude: „Katru dienu jādzīvo tā, lai nekas nebūtu jāatliek uz rītdienu.”

kļuvis par vadītāju pats saviem kolektīviem.” Ja deja būtu jāraksturo vienā teikumā, Arvis teiktu tā: „Tas ir kustību komplekss, kas trīs minūšu laikā var izstāstīt vesela gadsimta stāstu.”

Bērnības sapņus par profesiju Arvis neatceras, bet ļoti skaidri atceras, kā vidusskolā vēlējies kļūt par sporta skolotāju.

Pašlaik Arvim viens no ieradumiem ir doties garākās pastaigās pa Kuldīgu stundu, divas. Tas ir veselīgi un ļauj pārdomāt ikdienu. Pēc pandēmijas esot vēlme aizbraukt ciemos pie draugiem uz Sicīliju.

Viņa atziņa par šo laiku skan šādi: „Visam pienāk beigas. Dzīvē var palūties tikai uz saviem tuvākajiem, un katru dienu jādzīvo tā, lai nekas nebūtu jāatliek uz rītdienu, jo mēs nezinām, vai rīt tam būs laiks.”

Ko domā novada vadītāja

Pašvaldību vēlēšanu gaidās Kurzemnieks piedāvā Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novada domju priekšsēdēm atbildēt uz redakcijas un iedzīvotāju jautājumiem. Šoreiz atbild Kuldīgas novada domes priekšsēde INGA BĒRZIŅA. Loretas Robežnieces (Skrundas novads) un Daigas Kalniņas (Alsungas novads) atbildes būs 12. marta numurā.

Kuldīgas novads. Inga Bērziņa (Kuldīgas novadam)

No 2001. gada – Kuldīgas domes priekšsēža Edgara Zalāna vietniece. 2007. gada novembrī kļūst par priekšsēdi, 2009. gada jūlijā – par Kuldīgas novada domes vadītāju.

1. No partijas *Kuldīgas novadam* 2017. gada vēlēšanu programmas izpildīt izdevies ap 90%. Ir ieceres, kuru īstenošana aizkavējusies, toties daudzās jomās izdarīts daudz vairāk, nekā solīts, piemēram, esam daudz vairāk naudas un darba ieguldījuši lauku ceļu sakārtošanā, grantēto ielu dubultā virsmas apstrāde solīto astoņu ielu vietā paveikta 26 ielās. Daudz vairāk uzlabojumu panāks pagastos. Programmā nebija minēts, bet iedzīvotāji aktualizēja jaunu rotaļlaukumu nepieciešamību – tādi tapuši. Gandarījums, ka ir izdevies saglabāt skolas pagastos. Prieks, ka bērni un vecāki novērtē apjomīgo brīvpusdienu programmu. Ir gandarījums arī par uzlabojumiem sociālā dienesta un bibliotēku darbā, vienotā kolektīvā koncentrējot gan pilsētā, gan pagastos strādājošos.

2. Ir aizkavējusies kultūras centra pārbūve. Gribas ticēt, ka tā izdosies drīz. Ievērojama – trīskārša – sadārdzinājuma dēļ bijām spiesti atteikties no skatu torņa būvniecības. Neizdevās iegūt fondu naudu kuršu ķoniņu sētas izveidei, bet kultūras nodaļas vadītāja Dace Reinkopa meklē jaunas iespējas.

3. Partiju *Kuldīgas novadam* vadu kopš dibināšanas un plānoju atkal startēt no šī saraksta. Esmu vēlētajiem pateicīga, ka pirms četriem gadiem viņi mūsu komandai uzticēja turpināt gādāt par Kuldīgas novada attīstību. Ar prieku varu teikt, ka partijai turpinā pievienoties jauni biedri, īpaši

Kurzemnieka jautājumi

1. Ko no priekšvēlēšanu programmas ir izdevies izpildīt?
2. Kas nav izdevies? Kāpēc?
3. Vai vēlēšanās piedalīsieties? No kāda politiskā spēka? Vai būsiet atkal gatava uzņemties atkal vadību? Kāpēc?
4. Nosauciet objektus un procesus, par kuriem vislielākais prieks!
5. Nosauciet objektus un procesus, par kuriem žēl, ka nav izdevies līdz galam!
6. Kādi būtu pirmie uzdevumi jaunajā novadā?

jaunieši. Esam komandā iekļāvuši arī labi zināmas personības no Skrundas un Alsungas. Rit pēdējie darbi, gatavojot priekšvēlēšanu programmu un kandidātu sarakstu. 18. martā partijas sapulcē nāksim klajā ar piedāvājumu jaunajam novadam. Tālākais 5. jūnijā jālemlj vēlētajiem.

4. Lielāka kļuvusi iedzīvotāju vēlme piedalīties novada dzīvē, iesaistīties sabiedriskajā apspriešanā: daudzdzīvokļu māju pagalmu labiekārtojuma koncepcijas, nostāja pret jaunu spēļu zāli Kuldīgā u.c. jautājumi. Pieaugusi iedzīvotāju aktivitāte skolu vecāku brīvpusdienu programmu. Ir gandarījums arī par uzlabojumiem sociālā dienesta un bibliotēku darbā, vienotā kolektīvā koncentrējot gan pilsētā, gan pagastos strādājošos.

Nevalstiskajā sektorā pēdējo gadu veiksmes stāsts – senioru skola, kas spējusi aizraut ar lekcijām un citām nodarbībām. Apbrīnojama ir arī vecpilsētas iedzīvotāju iesaistīšanās restaurācijas akcijās. Nominācija UNESCO pasaules mantojuma sarakstam nebūtu iespējama bez tiem, kuri spēj nodrošināt dzīves vidi un vērtības, kas mums dotas un jāzaglabā nākamajām paaudzēm.

Ir gandarījums par to, kas izdevies lauku ceļu sakārtošanā. Kopā esam ieguldījuši jau 6,5 miljonus eiro, šogad ielānots darbs par vēl vienu miljonu. Pilsētā prieks par lielajiem ielu projektiem, visvairāk par Jelgavas ielas pārbūvi, arī par to, ka pamazām rūk grantēto ielu skaits.

Un, protams, Kuldīgas slimnīcas līmeņa saglabāšana. Īpašs prieks par to, cik pieprasīta ir dzemdību nodaļa: gadā šeit piedzimst ap 500 mazuliņu, pērn – 516. Pēdējos gados ir izdevies, paplašinot iespējas bērnudārzā *Biite* un Deksnas pirmsskolas grupās, rast vēl gandrīz 90 vietu, lai vairāk bērniņu var iet bērnudārzā.

5. Neizdevās sākt bērnu un jauniešu centra rekonstrukciju. Ir izstrādāts būvprojekts, būtu gatavi sākt būvniecību, bet diemžēl šādam mērķim Eiropas saņemtu naudu no Eiropas fondiem, nebija arī iespējas aizņemties Valsts kasē. Taču iecerī turam gatavībā – tiklīdz radīsies iespēja, to darīsim.

6. Būtu jāsāk ar to, lai katrs jūtas jaunajam novadam piederīgs, lai katram pieejami viņam nepieciešamie pakalpojumi: skolas, pirmsskolas grupas, interešu pulciņi, veselības aprūpe, sociālā palīdzība, kultūra, sports un pārējais. Lai būtu ērta saziņa ar pašvaldību, lai iedzīvotāji iesaistītos tās darbā, paustu viedokli. Būsim atvērti jaunā novada iedzīvotāju iniciatīvām, iesaistīsim viņus lēmumu pieņemšanā.

Svarīgi ir tikpat sekmīgi izmantot visas iespējas uzlabot infrastruktūru, ko sniegs jaunais Eiropas Savienības struktūrfondu periods un pārējie finansējuma avoti, lai realizētu uzņēmējiem un citiem iedzīvotājiem svarīgus projektus.

Kuldīgas novada domes priekšsēde Inga Bērziņa pie labajiem darbiem nosauc ielu remontu un grantēto posmu pārkāršanu ar divkārsu segumu, kas brauktuvei neļauj putēt.

Rotaļu laukumi pilsētā un laukos esot arī šīgada prioritāte. Ķirbītis Estrādes parkā Kuldīgā atklāts pandēmijas laikā. Bērni priecājas, bet pieaugušie domā, ka pašlaik tur notiek nevajadzīga pulcēšanās.

Ar beidzot paveikto Jelgavas un tai pieguļošu ielu remontu lepojas visa pašvaldība.

Jautā lasītāji

? Kādi pēdēja novadu reformā bija Gudenieku pagasta ieguvumi, paliecot Kuldīgas novadā un nepievienojoties Alsungai? Solīta asfaltētā ceļa nav.

Gatavojot iepriekšējo administratīvi teritoriālo reformu, valsts šādu solījumu patiešām izteica, taču 2009. gadā valsti smagi skāra ekonomiskā krīze, un, domājams, tieši tādēļ valdība šo solījumu neizpildīja. Gudenieku iedzīvotāji, protams, ir pelnījuši labu ceļu. Par to esmu runājis arī tiem, kuri ceļa tuvumā dzīvo, neskaitāmas reizes tikusies ar *Latvijas Valsts ceļu* pārstāvjiem. Kopā esam panākuši, ka pirmie četri kilometri pagājušajā gadā piedzīvoja pārbūvi – notika dubultā virsmas apstrāde. Darīsim visu, lai panāktu arī pārējā ceļa sakārtošanu. Diemžēl pašvaldība savu naudu šajā ceļā ieguldīt nevar, jo tas ir valsts īpašums.

? Vai esat gatava kuldīdzniekiem parādīt savu darba kalendāru? Ar ko pēdējā nedēļā bijušas tikšanās, par kādiem jautājumiem?

Vienmēr esam strādājuši atklāti. Mans kalendārs jau gadiem ir publisks – pašvaldības notikumu kalendāru katru nedēļu izsūtām medijiem un publicējam mājaslapā. Mēra darbalauks ir plašs – tas ietver dažādas sapulces, komiteju un domes sēdes, kur risinām aktuālo, arī pašvaldības interešu pārstāvību Latvijas mērogā – Kurzemes plānošanas reģiona, Reģionālo attīstības centru apvienības, Latvijas Pašvaldību savienības un citu organizāciju sanāksmēs un pasākumos. Vakaros piedalos, arī uzstājos Eiropas Reģionu komitejas sanāksmēs.

Pandēmijas laikā lielākā daļa tikšanos ir digitālajā platformā *Zoom* un citās. Pie manis nāk iedzīvotāji, palīdzam risināt mājokļa, īpašumtiesību un citus viņiem svarīgus jautājumus. Tiekamies ar uzņēmējiem.

No pēdējās nedēļas satiktajiem var minēt Zemessardzes 4. brigādes štāba priekšnieku Andri Kniploku, kurš pašvaldībai pasniegda Aizsardzības ministrijas pateicību par atbalstu; Liepājas mēru Jāni Vilni, ar kuru plānojam reģionālas nozīmes digitālās infrastruktūras projektu; Latvijas Kultūras akadēmijas profesori Andu Laķi, ar ko risinām jautājumus Eiropas kultūras galvaspilsētas projektā, vairākus pašvaldību vadītājus, ar ko esam vienojušies sadarbībai šai pašā projektā; Martu Selecku par nākotnes iecerēm, senioru padomes, jauno kuldīdznieku padomes locekļus. Daudz par to, kā komunicēt ar sabiedrību, esmu iedvesmojusies no Jaunzēlandes premjerministres Džasindas Ārdernas.

? Daudzi kuldīdznieki tūrisma sezonā jūtas kā heroga Jekaba laikos, tikai tagad viņi kalpo tūristiem. Kas Kuldīgā svarīgāks: tūristi vai vietējie?

Novadā vienmēr vissvarīgākie ir bijuši un būs vietējie cilvēki, kuri šeit dzīvo, strādā, atpūšas, mācās, veido ģimenes, kuriem šeit ir mājas. Tūristi, kuri atbrauc, izmanto ēdināšanas vietu un naktsmītņu pakalpojumus, iepērkas veikalos, nodrošina ienākumus tirdzniecības un pakalpojumu uzņēmējiem, bet tādējādi arī darbu un iztiku iedzīvotājiem. Kādos Pilsētas svētkos kultūras centrs radīja saukli *Iepazīt, iemīlēt, atgriezties!*, un gribētos, lai tā arī notiek un aizvien vairāk cilvēku izvēlas mūsu novadu par dzīvesvietu.

? Vai tiešām ejam uz vienu vidusskolu novadā? Vai atbalstāt lielos kombinātus? Vai skolu programmu diferencēšana nedotu tām lielākas cerības izdzīvot?

Dome jau janvārī pieņēma lēmumu nākamajā mācību gadā atvērt 10. klases trīs mūsu novada vidusskolās. 2. vidusskola vairākus gadus vidusskolēnus neuzņem, tā pārtopot par pamatskolu. Esmu par kompetenču pieeju un to, ka jauniešiem vidusskolā jānodrošina interesējošos priekšmetus padziļināti apgūt pie labākajiem skolotājiem. Tā kā pandēmija noteikti atstās iespaidu uz to, cik liela platība būs jānodrošina vienam skolēnam, domāju,

ka arī turpmāk izmantosim visu izglītības iestāžu telpas, lai to ievērotu.

? Manuprāt, ir aizmirsta Priedaine. Pirms dažiem gadiem bija iecere salabot gājēju ceļu no autobusu pieturas līdz veikalam, nauda bija paredzēta, bet izstrādājās, ka pietiek vien lielo bedru aizsmērēšanai. Es ieteiktu aizbraukt un mērot šo 300 metru garo ceļu kurpēs ar plānāku zoli un izjust smalko akmentīņu pēdu masāžu. Apsveicami, ka ir nauda jaunam ceļiņam uz Ābeļciemu, būs nauda iecerai Mežvaldē, bet Priedainē nieka 300 metriem nepietiek...

Kuldīgas novadā ir 13 pagasti, un, plānojot ieguldījumus un darbus, raugāmies, lai uzlabojumi tiktu visiem. Pieņemam jūsu kritiku, ka Priedainē uzlabojumi aizkavējusies – tas tāpēc, ka pašvaldībai šajā ciemā pieder maz zemes. Taču to risinām. Pērn savā pārziņā ieguvām vietu, kur izlikt soliņus un svētkos uzlikt rotājumus. Uz klausot iedzīvotāju aicinājumu Priedainē ierīkot rotaļlaukumu, pērn izstrādājām projektu. Esam beidzot ieguvuši zemes gabalu iepretī Priedaines bibliotēkai, un tur šogad taps rotaļju un atpūtas zona. Vēl šogad Rūpnīcas ceļā un Dārzu ceļā būs dubultā virsmas apstrāde.

Gatavojoties izbūvēt gājēju ceļu Liepu ceļā, mūs nepatīkami pārsteidza cena, par kādu būvuzņēmēji bija gatavi strādāt, – tā ievērojami pārsniedza budžētā paredzēto summu. Toreiz nācās izlīdzēt ar bedrīšu aizdarīšanu, par budžeta naudu uzlikti gaismekļi. Taču diemžēl nācās tos likt divreiz, jo sākotnējos kāds ļaundaris nozaga. Diemžēl arī tāda ir realitāte ne tikai Priedainē vien. Nozagto un sabojāto pašvaldība, protams, atjauno, taču arī tas prasa līdzekļus. Gājēju ceļiņš Liepu ceļā nav aizmirsts – tas ietverts turpmāko ieguldījumu sarakstā.

? Daudzi kuldīdznieki tūrisma sezonā jūtas kā heroga Jekaba laikos, tikai tagad viņi kalpo tūristiem. Kas Kuldīgā svarīgāks: tūristi vai vietējie?

Novadā vienmēr vissvarīgākie ir bijuši un būs vietējie cilvēki, kuri šeit dzīvo, strādā, atpūšas, mācās, veido ģimenes, kuriem šeit ir mājas. Tūristi, kuri atbrauc, izmanto ēdināšanas vietu un naktsmītņu pakalpojumus, iepērkas veikalos, nodrošina ienākumus tirdzniecības un pakalpojumu uzņēmējiem, bet tādējādi arī darbu un iztiku iedzīvotājiem. Kādos Pilsētas svētkos kultūras centrs radīja saukli *Iepazīt, iemīlēt, atgriezties!*, un gribētos, lai tā arī notiek un aizvien vairāk cilvēku izvēlas mūsu novadu par dzīvesvietu.

? Kuldīgas slimnīcā, kas ir pašvaldības kapitālsabiedrība, Veselības inspekcija ik pa laikam konstatē nepilnības. Ko darāt, lai inspekcijai darāmā te nebūtu un iedzīvotāji saņemtu labus pakalpojumus?

Veselības inspekcijas uzdevums ir nozari uzraudzīt, tostarp slimnīcas, lai nodrošinātu veselības aprūpes, sabiedrības veselības un farmaceutiskās darbības prasību ievērošanu. Pašvaldībā sekojam līdzī, kādas pārbaudes inspekcija veic. Tās ir regulāras un nozīmē normālu uzraudzību – tas ir klientu interesēs. Ja konstatētas neatbilstības, inspekcija uzdod slimnīcai

tās novērst, un slimnīca novērš. Aktuālu sūdzību inspekcijai nav.

Kovida dēļ slimnīca jau gandrīz gadu strādā pastiprinātā drošībā un piesardzībā. Neskatoties uz pandēmiju, pērn izdevies piesaistīt jaunus speciālistus, attīstīt vidi un iegādāties modernu tehniku. Arī šogad šis darbs turpināsies. Slimnīcai izdevies no inficēšanās pasargāt tās paspārmē pansionātā mītošos seniorus.

? Man ir barikāžu dalībnieka apliecinājumi. Vai no pašvaldības puses tā dod kādas priekšrocības, atlaides?

Esam atbalstījuši Barikāžu muzeja izbraukuma pasākumus Kuldīgā, nodrošinot transportu, telpas un izdevumus svinīgajiem pasākumiem. Tajos novada iedzīvotājiem, kuri pirms 30 gadiem devās uz barikādēm aizstāvēt valsts neatkarību, pasniegtas piemiņas zīmes un apliecinājumi. Likums nosaka, ka katra pašvaldība var izlemt – vajag vai nevajag sniegt atbalstu barikāžu dalībniekiem. Lielākā daļa to nav darījusi. Domāju, ka šī jautājuma izlemšana jāuztic jaunā novada domei.

? Kad beidzot kaut ko sāks darīt arī citviet 1905. gada parkā, ne tikai pie Anniņas strūklakas? Par parku to nosaukt nevar: koki pārāguši, vējā krīt milzu zari, taciņas tādas, ka var kājas izlauzt. Zinu, ka bijis atjaunošanas projekts, bet tik sen, ka noteikti vairs neder. Par Anniņu runājot, pārsteidz summa – 7500 eiro. Kur tik daudz jātērē, ja komunikācijas jau pievilkts? Gan jau projekta gaitā naudu vajadzēs vēl.

Piekrītu, ka 1905. gada parkā, kas veidots 50.–60. gados, vajadzīgi uzlabojumi. 2014. gadā izstrādātais būvprojekts tiešām vairs nav spēkā – vairākkārt startējām pārrobežu projektu konkursos, diemžēl nesekmīgi. Sekojam līdzī jaunā plānošanas perioda fondu nosacījumu izstrādei, lai pie pirmās iespējas iegūtu finansējumu.

Kamēr to meklējam visam parkam, nolēmām sākt ar Kuldīgas Goda pilsones Līviņas Rezevskas radīto strūklaku *Meitene ar ūdens trauku*. Vispirms jāizstrādā projekts, jo pirms vairāk nekā 60 gadiem ierīkātās komunikācijas neatbilst mūsdienu prasībām – tās jāpārprojektē un jāpārbūvē. Strūklaka darbojusies, pievadot tai ūdeni un pievienojot skaitītāju, ūdens nonācis baseinā, tālāk lietusūdens kanalizācijā. Mūsdienās strūklakas šādi vairs nedarbina. Mehānisma maiņas dēļ jāmaina arī lietusūdens kanalizācija, esam plānojuši arī apgaismojumu, tātad jāprojektē elektrības komunikācijas. Paredzēta baseina un statujas podesta saudzīga atjaunošana un pārbūve.

Lai tiktu pie projektētāja, rīkojām cenu aptauju. Pēc likuma vajadzīga tirgus izpēte un līgums jāslēdz ar zemākās cenas piedāvātāju, kas atbilst nosacījumiem. Bija tādi, kas piedāvāja dokumentāciju izstrādāt par divreiz lielāku summu.

Vēl šogad 1905. gada parkā plānojam ieguldīt līdz 30 000 eiro, lai Alunāna ielas pusē ierīkotu jaunu rotaļu laukumu.

? Tīrība un sakoptība Kuldīgā ir, bet pārsvarā centrā. Pērn satiku bijušos kuldīdzniekus: Liepājas iela vasarā ar ziediem podos izskatoties skaisti, bet citos gadalaikos – pliekani. Kad aiziet

līdz Pilsētas laukumam, aptiekoties dūša. To vajag sakārtot, arī gājēju iela jāuzprīšina, jāizdomā, kas jauns. Citādi tūristi vienu reizi pa to noies, bet atgriezies negribēs – nebūs, ko redzēt.

Ir gandarījums, ka *Kurzemnieka* lasītāji pamanījuši: Kuldīga ir tīra un sakopta. Pilsētas uzturēšana nekad nebeidzas tāpat kā mājas vai dzīvokļa uzturēšana kārtībā. Liepājas iela Pilsētas laukuma tuvumā tuvākajos gados iegūs jaunu magnētu – bijušās slimnīcas teritorijā taps studentu kvartāls ar Latvijas Mākslas akadēmijas filiāli, kas tiek būvēta pēc arhitektes Zaigas Gales projekta, un tehnoloģiju parks Kuldīgas tehnikumam, ko projektējis arhitekts Liene Griezīte. Kālpaka ielas kvartālā pašvaldība ieguldīs vairāk nekā četrus miljonus eiro, tostarp Eiropas fondu naudu.

Liepājas ielā 39 taps piemiņas vieta kritušajiem strēlniekiem ar ļoti emocionālu un simbolisku vēstījumu – piemiņas plāksni baltu ziedu plāvā, kurā augds septiņas ābelītes. Pavasarī plāva ziedēs baltie, krāšņiem ziediem, kas simbolizē strēlnieku sapni par brīvu Latviju, bet rudeni to klās sarkani ābolīši, kas simbolizē augļus, ko strēlnieku pašizliedzīgā varonība mums devusi. Pirmajā sniegā āboli simbolizēs asins lāses. Paldies iedzīvotājiem, kuri iestājās par šīs piemiņas vietas atdzimšanu!

Ļoti laba pieredze gājēju ielas atdzimšanā bija regulārie mājražotāju un amatnieku tirdziņi. Ja epidemioloģiskā situācija atļaus, turpināsim rīkot. Domāsim, kā pēc pandēmijas aktivizēt un atbalstīt mazos veikalus un citus uzņēmumus Liepājas ielā, lai tie būtu pamanāmāki, iznāktu uz ielas.

? Vecie grausti, piemēram, Skolas ielā un 1905. gada parkā malā aiz diķa, godu nedara. Zinu, ka tie pie parka ir privāti, bet tur jau dzīvo vieni pensionāri. Lai pašvaldība palīdz tikt galā!

Esam izveidojuši vidi degradējošo būvju komisiju. Tās uzdevums ir veicināt liktā tehniskā stāvoklī esošu ēku sakārtošanu. No 64 graustiem, kas reģistrēti pirms četriem gadiem, 34 ir sakopti vai nojaukti, bet darbs ar vēl 13 objektiem ir sāks.

Skolas ielā 2 nodedzēju ēku pašvaldība pirms vairākiem gadiem bija spiesta iekonservēt, jo tā bija kļuvusi bīstama. Ir izdevies panākt, ka visu pašvaldības ieguldīto naudu – 45 000 eiro – īpašnieki ir atmaksājuši.

Policijas ielā 4 īpašniekiem risinājums jāmeklē kopā ar nama apsaimniekotāju. Likums neaļauj pašvaldībai ieguldīt līdzekļus privātā īpašumā – tikai tad, kad nekavējoties jānovērš bīstamība (kā Skolas ielā 2), pēc tam izlietotos līdzekļus regresā kārtībā piedzenot no īpašnieka.

Par ēku Kalna ielā 18 pašvaldībai ir zināms, ka to drīz plāno nojaukt, un, iespējams, tās vietā būs jaunu, kas iekļausies vecpilsētā.

Iespēju sakārtot senās ēkas sniedz arī pašvaldības konkurss, kurā vēsturiski vērtīgajam piešķiram līdzfinansējumu. Sešos gados īstenoti jau 120 projekti, līdzfinansējumam sasniedzot gandrīz 634 tūkstošus eiro. 90% objektu atrodas valsts nozīmes pilsētbūvniecības pieminekļa *Kuldīgas pilsētas vēsturiskais centrs* teritorijā.

Ingunna Spulenicke
Pašvaldības arhīva un
Alberta Dintera foto

PAR SITUĀCIJU IR BAŽĪGI

Kurzemes biznesa klubā tiešsaistes tikšanās reizē pārrunāta ilgtspējīga attieksme pret vidi kā mūsdienu rūpniecības pamats, nodokļu izmaiņas un citas aktualitātes.

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LTRK) Kurzemes nodaļas vadītājs Ralfs Minkevičs informēja, ka ievēlēta jauna nodaļas padome. Turpmāk priekšsēdis būs Andis Araks, viņa vietnieki – Agnese Pastare, Ivars Skrebelis un Renārs Pūce.

Ekonomika cietusi mazāk, nekā prognozēts

Jānis Lielpēteris: „Esam sākuši sarunu ar valdību par nodokļu politikas kļūdu labojumu, lūguši kovida laikā dažas izmaiņas atlikt.”

„Lai gan no krīzes esam izgājuši labāk, nekā paredzēts, bažas tas nemazina,” sacīja LTRK valdes loceklis Jānis Lielpēteris.

Viņš informēja, par ko kamerā diskutē, lai uzlabotu ekonomisko situāciju, kas kovida krīzes ietekmē pasliktinājās.

NOZARĒS – KRASI ATŠĶIRĪGI

„Jau pagājušā gada martā un aprīlī bija skaidrs, ka ekonomika piedzīvos ievērojamu satricinājumu. Tā arī bija. Tomēr, gadam beidzoties, secināts, ka iekšzemes kopprodukta kritums bijis mazāks, nekā prognozēts, – ap pieciem procentpunktiem.

Taču ekonomiskā situācija dažādās nozarēs radikāli atšķiras. 20–30% uzņēmēju aptaujā atzīst, ka situācija viņiem pat uzlabojusies,

bet tieši tikpat daudzi atzīst, ka ir krietni sliktāk, nekā bija domāts.

Tādēļ kamerai ar valdību ir dialogs par to, ka noteikti jādomā par valsts atbalstu, lai to saņemtu krīzē visvairāk cietušās nozares. Latvijas Banka un Finanšu ministrija prognozēja, ka šogad ekonomika sāks atkopties, tomēr pirmskrīzes ekonomikas līmeni spēsim sasniegt vien nākamgad.”

DISKUSIJAS AR VALDĪBU – SMAGNĒJAS

J.Lielpēteris stāsta, ka viens no būtiskākajiem jautājumiem LTRK darba kārtībā ir kovida krīzes pārvaldība. Tāpat kā Latvijas Darba devēju konfederācijai un citām organizācijām valdības darbs šķietis haotisks. „Diskusijas ir ļoti smagas. Runājam par atbalsta mehānis-

miem, ierobežojumu mazināšanu. LTRK un partneri piedāvā vairāku punktu programmu. Norādām, ka vispirms jābūt stratēģiskai krīzes vadībai, kas sekmētu efektīvu līdzekļu izmantojumu atbalstam. Jāiesaista partneri. Norādām, ka ierobežojumiem jābūt racionālākiem. To pamatā jāizmanto zinātniskā bāze par saslimstības cēloņiem. Esam rosinājuši sekmēt kovida aplikācijas lietošanu, raitāk organizēt vakcinēšanu.”

Šogad ieviestās nodokļu pārmaiņas uzņēmēju saimi nedarot priecīgu: „Esam sākuši sarunu ar valdību par nodokļu politikas kļūdu labojumu. Esam lūguši kovida laikā dažas izmaiņas atlikt, rosinājuši pārskatīt darbaspēka nodokļu samazinājumu, īpaši zemo algu kategorijā.”

Pārmaiņām nebija īstais laiks

Kas šogad nodokļu politikā skāris mazos uzņēmējus, stāstīja SIA *PB finanses* īpašniece, Nacionālās stratēģijas padomes locekle Agnese Pastare.

NEVAR PROGNOZĒT IZMAKSAS

A.Pastare minēja, ka lielākās pārmaiņas ir minimālās algas paaugstināšana līdz 500 eiro. Minimālā stundas likme nevar būt mazāka, kāda tā būtu, ja strādātu pilnu slodzi. Neapliekamais minimums pieaudzis līdz 300 eiro, par katru apgādājamo – 250 eiro, ko var piemērot bruto algai no 500 līdz 1800 eiro. „Lielākais jaunums ir minimālās sociālās iemaksas,” skaidro A.Pastare. „LTRK strādā pie tā, lai likums par pēdējo tiktu grozīts un nestātos spēkā 1. jūlijā, kā tas paredzēts. Visi gribam maksāt pilnus

Agnese Pastare: „Ja cilvēks nepilnu slodzi strādā vairākās vietās, tad darba devējs nevar būt drošs, cik liels rēķins par nodokļu piemaksu viņam var pienākt.”

nodokļus, maksimāli būt sociāli aizsargāti, bet jāsaprot arī tas, kad šādas izmaiņas ieviest. To valdībai teicām arī tajā brīdī, kad

likumu pieņēma, bet diskusija bija neveiksmīga. Līdz ar to no 1. jūlija katram visās darbavietās kopā mēnesī jānopelna vismaz 500 eiro, un par to jābūt iemaksātām sociālajām iemaksām. Ja ik pēc trim mēnešiem cilvēkam darba alga nav bijusi vismaz 1500 eiro, tad Valsts ieņēmumu dienests (VID) uzņēmumam izraksta rēķinu, cik tam nākamajos trīs mēnešos papildus jāsamaksā sociālās iemaksas par tiem darbiniekiem, kuriem nav bijusi pilna slodze.

Trakākais ir tad, ja cilvēks nepilnu slodzi strādā vairākās darbavietās. Tad darba devējs nevienam brīdī nevarēs būt drošs, cik liels rēķins par nodokļu piemaksu var pienākt, jo piemaksājama summa tiek proporcionāli sadalīta starp visām darbavietām, kurās cilvēks strādā. Pirmajā mē-

nesī vēl varēsim kaut ko saprast, bet kas notiks septītajā, astotajā? Tas nozīmē, ka, nodarbinot kādu uz nepilnu slodzi, uzņēmējs nekad nevar zināt, kādas būs reālās darba izmaksas.

Jaunums arī tas, ka ir iespējas apmaksāt attālināto darbu. Ja vienošanās par to noslēgta, tad var segt, piemēram, izdevumus par kārtidža un tonera nomaigu printerim, ja to izmanto mājās.”

PAR MIKROUZŅĒMUMIEM

A.Pastare skaidro, ka būtiskas izmaiņas skārušas mikrouzņēmumus: „Prezentācijā slaidu par to biju nosaukusi *Mainies vai mirsti!*, jo tāda ir patiesība. No nākamā gada mikrouzņēmumi vairs netiks reģistrēti kā sabiedrības ar ierobežotu atbildību (SIA), bet tikai kā individuālā

darba veicēji, zemnieku saimniecības. No nākamā gada esošie SIA mikrouzņēmumi šādā formā vairs nevarēs pastāvēt.

Finanšu ministrija plāno no 1. jūlija ieviest darījumu kontu. Tajā ienāks visi darījumi, un banka uzņēmuma vietā aprēķinās nodokļus un pārskaitīs valstij. Uz vienu dienu banka rezervēs 40% no kontā ienākušās summas, jo mikrouzņēmumam tā ir lielākā nodokļu likme. Tad sazīnāsies ar VID, kas atbildēs, cik liela ir nodokļu likme konkrētajam uzņēmumam. Ja minimālā ir 25%, tad atlikusī daļa no rezervētās maksimālās 40% likmes uzņēmējam būs atkal pieejama. No vienas puses, šis ir ilgi gaidīts risinājums, no otras puses, tik sarežģīts un neefektīvs, ka grūti prognozēt, cik daudzi to vēlēšies izmantot.”

Kaut par solīti zaļāk

„Neviena būvniecība pēc būvības nav zaļa, bet ēkas nepieciešamas, tādēļ jābūt atbildīgiem pret dabu un, sasniedzot savus mērķus, jārikojas tai labvēlīgāk,” saka SIA *Sakret* komercdirektors Juris Grīnvalds, runājot par vienu uzņēmuma vadmotīvu – tālredzīgu attieksmi pret vidi.

Ražojošiem uzņēmumiem nav iespējas darboties, dabai nekādi nekaitējot, tomēr aizvien vairāk ražotāju apzinoties, ka ir būtiski ieviest tādas pārmaiņas, kas negatīvo ietekmi kaut nedaudz

Juris Grīnvalds: „Cementa ražošana rada milzīgi daudz CO2 izmešu. Nozāres modes vilnis ir cementa daudzumu samazināt, būtiski nekaitējot ēkām, nezaudējot materiāla stiprību.”

mazinātu, kaut arī tas palielina izmaksas.

„Mēs cementa ražošanā šai jomā dodam lielu artavu,” stāsta J.Grīnvalds. „Cements dabai ir sliktais materiāls, bet bez tā celtniecība nenotiek. Tā ražošanas rada milzīgu daudzumu CO2 izmešu. Nozāres modes vilnis ir raudzīties, kā cementa daudzumu samazināt, būtiski nekaitējot ēkām, nezaudējot materiāla stiprību. Mūsu ieguldījums problēmas risinājumā – izmantot labas smiltis. Mēs to darām: žāvējam, sijājam pa sietiem, dažādi sašķi-

rojam un sajaucam no jauna. No tādām smiltīm var iegūt tādas pašas stiprības betonu kā no neapstrādātām attiecībā viens pret četri. Tā radām situāciju, ka patērētā cementa daudzums samazinās. Ar dažādiem instrumentiem ražotnē esam cementa patēriņu samazinājuši par 30%.

Mūsu rūpnīcas visās trīs Baltijas valstīs ir izvietotas valsts viducī, lai būtu tuvāk klientiem. Produkcija ir smaga, to vajag daudz, tādēļ jāsamazina arī transportēšanas ceļš. Tāpat nozīme ir māju siltināšanai. Ja to izdara

labi, rezultāts kalpo ilgi. Materiāls tiek testēts, lai tas dotu rezultātu vismaz 25 gadus. Ar to strādājam čakli.

Veids, kā var vidi saudzēt, ir taupīt ne tikai enerģiju, bet arī darbaspēku. Nemītīgi tiek ieviestas jaunas tehnoloģijas. Arī sistēma, kā nodot izlietotā cementa maisus, ja objektā to ir daudz. Ja vienkārši izmet, tad to dzīve bijusi vien pāris stundu, kamēr materiāls pārvests no rūpnīcas līdz objektam. Gudrāk ir tos pārstrādāt.”

Jolanta Hercenberga
Interneta foto

PIEREDZE

Vairākās valstīs cep maizi

„Tā ir patīkama aktivitāte, un cilvēkiem ir iespēja iemācīties ko jaunu,” tā par maizes e-kursu saka Kuldīgas Tūrisma un tehnoloģiju tehnikuma projektu vadītāja Lāse Juska.

Kopš pagājušā oktobra ēdienu gatavošanas skolotāji, audzēkņi un citi interesenti no Latvijas, Igaunijas, Lietuvas un Itālijas piedalās kuldīdznieku projektā par dažādu maizes izstrādājumu pagatavošanu. Tā mērķis ir celt pasniedzēju prasmes, apgūt ko jaunu no tradicionālās kulinārijas līdz augsta līmeņa ēdināšanai katrā valstī, izmantot citu valstu pieredzi, uzlabot iespēju mācīties no partner-skolām saistībā ar nākotnes izaicinājumiem.

L.Juska programmā Erasmus+ projektu veidojusi pirms gada: „Ar skolām no Lietuvas, Igaunijas un Itālijas mums interesanta sadarbība jau bijusi. Vēlējāmies to atjaunot un doties pieredzes apmaiņā. Projektu sākām oktobrī, kad vēl nebija skaidrs, kas un kā notiks.”

22. februārī dalībnieki visās četrās valstīs saņēma vienādas maizes receptes. Divās nedēļās ēdienu gatavošanas skolotājiem un citiem bija jāizcep igauņu rudzu maize ar

sēklām, latviešu maigais ūdens kliņģeris, lietuviešu tritikāles maize ar saulespuķu sēklām un itāļu stila cieta kviešu maize.

Viss notiek attālināti, un ar videoreceptēm var iepazīties projekta mājaslapā. „Katrs pagatavo maizīti un iesniedz bildes, lai parādītu, kas sanācis. Nākamais uzdevums būs no Lietuvas kolēģiem. Ja situācija uzlabosies, iespējams, varēsīm arī doties ciemos. Beigās būs tests ar 20 jautājumiem par maizēm, ko cepām, un iespēja saņemt sertifikātu no izglītības centra *Võrumaa Kutsehariduskeskus*,” stāsta L.Juska. Dalība projektā ir bez maksas, tajā reģistrējušies 208 dalībnieki no dažādām skolām ne tikai partnervalstīs vien. „Darbs plānots līdz septembrim, taču Valsts izglītības attīstības aģentūra, kas palīdz to īstenot, pieļauj iespēju to pagarināt vēl uz gadu.”

Elisa Rudzīte

Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

RECEPTĒ

Latviešu ūdens kliņģeris

Tas ir līdzīgs pasaulē pazīstamajam beigelim. Pašu cepts, iznāk ļoti garšs.

Sastāvdaļas

Kviešu milti – 250 g
Ūdens – 50 ml (+ vārīšanai)
Piens – 125 ml
Sviests – 10 g
Svaigs raugs – 25 g
Cukurs – 20 g
Sāls – 4 g
Ķīmenes – 10 g
Ola – 1 gab.

Gatavošanas laiks: 2 h

Pagatavošana

1. Bļodā iesijā miltus, sajauc ar sāli un cukuru.
2. Uzsilītam pienam pieliek raugu. Pagaida dažas minūtes, līdz aktivizējas.
3. Sausajām sastāvdaļām pievieno piena un rauga maisījumu. Pielej siltu ūdeni un labi samaisa.
4. Pieliek izkausētu sviestu.
5. Visu kārtīgi sajauc un mīca līdz viendabīgai masai.
6. Mīklu noliek siltā vietā un stundu ļauj rūgt.
7. Sadala gabaliņus pa 75 g.
8. Katru gabaliņu saveļ bumbiņā.
9. To izrullē garā desā un veido kliņģerus.

10. Ļauj kliņģeriem atpūsties un 15 minūtes siltā vietā uzrūgt.
11. Lielā katlā uzvāra ūdeni un pievieno 2 ēd.k. sāls.
12. Cepeškrāsnī uzkaršē līdz 200° C.
13. Kliņģerus uzmanīgi liek katlā un vāra, kamēr uzpeld.
14. Gatavos nosusina uz papīra dvieļa un liek uz cepešpannas.
15. Pārsmērē ar sakultu olu, pārkaisa ar ķīmenēm.
16. Cepeškrāsnī cep 8–12 minūtes.

MANS VALASPRIEKŠ

IET. SAREDZĒT. IEELPOT. SAJUST

Kuldīdzniece Linda Šlangenberga četrus gadus aizrāvusies ar pārgājieniem. Sākumā izstaigājusi tuvāko apkārtni, taču kāre tikai augusi. „Jo vairāk eju, jo vairāk gribas,” viņa nosmej.

Linda Šlangenberga pārgājienos iet bieži un vienmēr atceras: mugurā vajag piemērotu apģērbu, somā – ūdeni un uzkodas.

Linda strādā uzņēmumā *Midmini*, kas izgatavo bērnu spēļu virtuāles. Brīvais laiks tiek aizpildīts ar īsākiem un garākiem pārgājieniem. To papildina citi vaļasprieki: fotografēšana un filmēšana. „Man patīk uz piedzīvoto atskatīties arī vizuālā formātā, ne tikai atmiņās. Labprāt ar to padalos sociālajā platformā *Facebook*,” viņa skaidro. Daudz laika pavadīts internetā, meklējot apskates objektus un interesantas vietas.

PASTAIGAS KĀ ATKARĪBA

Sākumā Linda pastaigās devu-

sies viena: „Darīju to diezgan neregulāri, taču pēdējos gados biežāk. Mēroti neskaitāmi kilometri. Izstaigāta Kuldīgas apkārtnē, pabūts arī citur Latvijā. Esmu gājusi pa Ventas un Šķērveļa ieleju, Gaujas un Ķemeru nacionālo parku, daudzviet pa Kurzemi. Aiziet no Kuldīgas līdz Jūrkalnei uz saulrietu? Arī tāds pārgājiens bijis. Ar sāpīgu pieredzi – saules apdegušiem, bet ir, ko atcerēties! Ārpus Latvijas gan vēl pārgājienā neesmu devusies, vien ekskursijās.

Devos vienatnē, jo ne draugu, ne paziņu lokā nebija cilvēku, ar ko šī

interese sakristu. Pāris stundu pastaiga pa pilsētu un kafijošana – jā, bet ne pazust mežā. Tad nu nekas cits neatlika, kā iet vienai.” Vairāk par visu Lindai patīk būt dabā, taču arī pilsētā varot būt interesanti: „Vados pēc sajūtām. Vieta var būt mežs, var būt pilsēta. Maršrutus vajag dažādot. Tikai izstaigājot pilsētu krustām šķērsām, ieraugu to pa īstam.

Man ļoti patīk pārgājieni ar pievienoto vērtību – foršu kompāniju, sarunām, skaistiem skatiem un interesantiem objektiem. Iet. Saredzēt. Ieelpot. Sajust. Es izbaudu pašu procesu. Jā, ne vienmēr ir viegli. Tomēr, lai vai kā, dienas beigās ir tā labā sajūta: esmu nogurusi, bet arī atpūtusies. Gribas tik daudz kur pabūt, daudz redzēt! Rodas tāda kā atkarība.”

KOPĀ JAUTRĀK

Lai gan pastaigas vienatnē bijušas gana interesantas, Linda ik pa laikam iedomājusies feisbukā publicēt ierakstu, ka pārgājieniem meklē kompāniju: „Vienmēr šo ideju tā arī noliku atpakaļ plauktā. Ilgs bija mans iekšējais dialogs, līdz ierakstu tomēr izveidoju. Tas guva atsaucību – vairākas meitenes izteica interesi. Tālāk izveidoju grupu *Meitenes dodas dabā*.”

Nu tajā jau ir vairāk nekā 300 dalībnieču, un meitenes kādā pastaigā var atrast sev kompanjoni. „Esam devušās divatā, citreiz pat ap desmit meiteņu kompānijā. Katrs kopā pieveiktais pārgājiens ir vērtība, lieliskas atmiņas. Ir izveidojušās jaunas pazišanās un pat draudzības.”

„Lai būtu interesanti, maršrutus vajag dažādot. Tikai izstaigājot pilsētu krustām šķērsām, ieraugu to pa īstam.”

LĪDZI ŅEMAMĀIS

Neatkarīgi no tā, vai gājiens īsāks vai garāks, Linda ņem līdzi dzeramo ūdeni un uzkodas: „Kad esmu kārtīgi izstaigājusies un saelpojusies svaigo gaisu, pat visparastākā sviestmaizīte šķiet supergarda. Saldumiņš enerģijai ir obligāts: šokolādes batoniņš, smalkmaizīte, kāda *končiņa*. Arī kafijai jābūt! Garākos gājienu līdzī ņemu vēl vienu apavu pāri, jo pēc vairāk nekā 30 kilometriem apavu maiņa iedod pēdām otru elpu – pāriet sāpīte, ir vieglāk iet.” Ļoti svarīgi ir izvēlēties laikapstākļiem piemērotu apģērbu un pārliecināties, ka telefons ir uzlādēts.

60 KM UN JAUKĀKAIS RANDIŅŠ

Lindai ir bijuši vairāki lieliski pārgājieni, taču visspilgtāk atmiņā 2019. gada vietnes *Streelnieks.lv* rīkotais *Simtīns*: „Uzdevums bija ne ilgāk kā 24 stundās mērot vismaz 101 km. Lai jautrāk, somas nemainīgajam svaram bija jābūt 10% no gājēja svara. Klāt dzērmais ūdens un uzkodas. 15 stundās nogāju 60 kilometru. Pirms tam garākā distance man bija 40. Šis piedzīvojums ir lieliska pieredze. Bija ļoti grūti – gan fiziski, gan emocionāli. Toreiz nesapratu, kāpēc sev to nodaru, bet tikpat ātri sapratu, ka gribētu tā vēlreiz.”

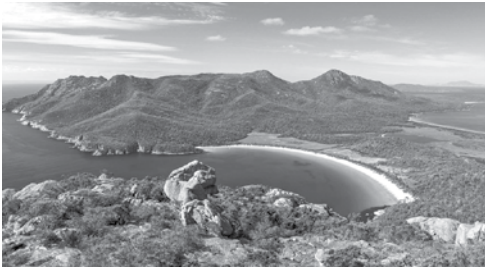
Tikpat spilgts lices pārgājiens no Kuldīgas uz Alsungu pa bijušo šaursliežu dzelzceļa līniju un apkārtni Vilgāles ezeram. Arī jaukārais randiņš bijis pārgājiens: „Ar savu otro pusīti devāmies atrast Aleksupītes sākumu. Sākām no ietekas Ventā.”

Tagad Linda plāno jaunus maršrutus: „Apgūstu jaunas iemaņas – plānoju ar mobilo aplikāciju palīdzību. Esmu entuziasma pilna dalīties ar tiem, kuri vēlas iet un par plānošanu nedomāt. Pavasarī tuvojas, un esmu noskatījusi jaunas takas. Viens no pirmajiem plāniem – Padures pilskalns un Padures upe. Visapkārt ir tik daudz, ko redzēt! Tikai jāiet.”

Elisa Rudzīte
Lindas Šlangenbergas
arhīva foto

PASAUĻĒ

Kas tā par vietu? 9. kāрта

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Šis valsts platība ir 68 401 km². Valsts aizsargājamās teritorijas aizņem apmēram 42%, ieskaitot nacionālos parkus un pasaules mantojuma vietas. Šī bija pasaulē pirmās vides politiskās partijas dibināšanas vieta. Ģeogrāfiski tā ir izolēta un pazīstama ar unikālo floru un faunu. Salā mitinājās tāds dzīvnieks kā tilacīns. Lauksaimnieku, valdības finansētu mednieku un pēdējos gados aizjūras muzeju kolekcionāru vajāšanas dēļ tas iznīcināts. Pēc tilacīna izmiršanas 1936. gadā tā sugas brālis kļuva par lielāko gaļēdāju pasaulē, un savvaļā tas sastopams tikai šeit. Galvenās nozares tradicionāli ir kalnrūpniecība (ieskaitot vara, cinka, alvas un dzelzs iegūvi), lauksaimniecība, mežsaimniecība un tūrisms. Dabiskās vides un tīrā gaisa dēļ šo salu izvēlas blakus valsts pensionāri.

Atbildi gaidām līdz **11. marta 11.00**, to sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

8. kārtas atbilde: Ammāna, Jordānija.

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Ingars Neimanis, Ivo Solomahins, Indra Grandava, Daina Gerente, Gunta Folkmane, Ausma Kreidere, Rasma Stepe, Vineta Kondraņicka, Inese Midrijāne, Ruta Orlova, Gunta Grundmane, Vilnis Bēniņš, Ojārs Silkans.

Konkursu atbalsta veikals *Cikāde*.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā.

9. jautājums

Fotogrāfija tapusi ap 1925. gadu. Kuģītis *Piltene* kursēja pa Ventu maršrutā Ventspils–Kuldīga. Kuras muižas tuvumā pie Kuldīgas bija pietāte?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz **11. marta 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

8. jautājuma atbilde: Abavas ieteka Ventā.

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Indra Grandava, Ingars Neimanis, Daina Gerente, Gunta Grundmane, Ojārs Silkans, Ausma Kreidere.

KOPĀ AR DOBELES DZIRNAVNIĒKU

Pareizās atbildes: 1.a, 2.c, 3.b, 4.a.

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Daina Gerente, Igors Ļeontjevs, Ausma Kreidere, Pārsla Ļebedeva, Agita Ļeontjeva, Ingars Neimanis, Inna Bondare, Linda M., Gunta Grundmane.

Balvas iegūst: Inna Bondare, Linda M., Igors Ļeontjevs. Par saņemšanu lūgums sazināties pa tālr. **25466688**.

FOTOKONKURSS

Kas šajā attēlā ir citādāk? Atrodi neatbilstības!

Atbildes līdz **11. marta 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai fotoattēlu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstulju kastītē.

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Ausma Kreidere, Velta Višņevska, Ojārs Silkans, Gunta Grundmane.

Konkursu atbalsta

MARTA ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz **11. marta 11.00** sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Kādā periodā aizliegts jebkādas zivis ūdenstīlpēs zvejot ar tīkliem?

Atbilde: Roberta Sēja romānam *Silaines muiža* šogad ir 75. gadadiena.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Velta Višņevska, Indra Grandava, Daina Gerente, Rasma Stepe, Gunta Folkmane, Ingars Neimanis, Gunta Grundmane.

Konkursu atbalsta veikals *Pindzele*.

MINI MĪKLU!

Kas tas ir?

Kurai galvai matu vietā lapas?

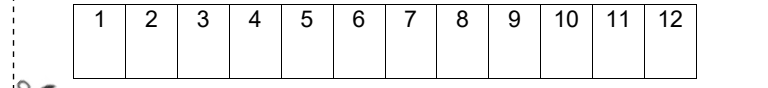
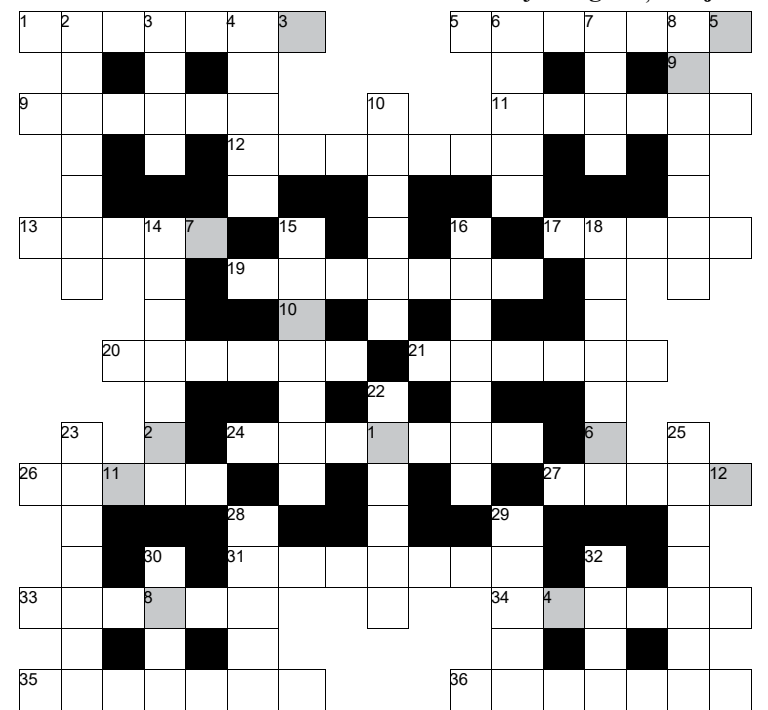
Atbildes līdz **11. marta 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstulju kastītē.

Atbilde: maizes abra.

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Ingars Neimanis, Ausma Kreidere, Indra Grandava, Daina Gerente, Rasma Stepe, Gunta Folkmane, Gunta Grundmane, Ojārs Silkans.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi **Agita Ļeontjeva**.

Risinājumu gaidām līdz **11. martam**.

Horizontāli. 1.Lielākais Senās Ēģiptes tempļu komplekss. 5.Amerikāņu dziedātāja, dziesmu tekstu autore, producete, aktrise, kinorežisore, modes pasaules ikona (1958). 9.Zemes garozas izcilnis, kas atrodas starp plaisām (krokām) un parasti veido reljefa pacēlumu. 11.Ebreju mitoloģijā un Bībelē, Vecajā derībā, – valdnieka Kserksa I jaunā sieva, kas ebrejus izglāba no iznīcināšanas Persijā. 12.Ievērojams feodālis viduslaikos, pēc titula pakāpes starp grāfu un hercogu. 13.Ebreju mitoloģijā – viens no Ādama pēctečiem, kas nodzīvojis 365 gadus, Metuzāla tēvs. 17.Dņepras kreisā krasta pieteka Krievijas R un Ukrainas Z daļā. 19.Labdabīgs audzējs dažādos dziedzer-audos. 20.Speciāli sagatavoti pārtikas produkti. 21.Vārsmā, kas dzejas darbā atkarojas. 24.Elastīga detaļa, kas uzņem un atdod mehānisko enerģiju. 26.Daudzu tautu pūšamais mūzikas instruments, ko darina no jēra vai kazlēna ādas, kurā iestiprina iemutni un parasti divas stabules. 27. Svinīga kādas padomes vai tiesas sēde, kā arī tajā pieņemtie lēmumi viduslaiku Rietumeiropā. 31.Dāņu izcelsmes Krievijas impērijas jūrniece, flotes virsniece un ceļotāja (1681–1741). 33.Upe Eiropā, Krievijā, Baltkrievijā un Ukrainā, 3. lielākā upe Eiropā. 34.Triju vai vairāku dažāda augstuma skaņu kopskaņa. 35.Plāna kaula plāksne, kas veido deguna starpsienu. 36.Šaha figūra – to zaudējot, spēlētājs zaudē partiju.

Vertikāli. 2.Fermentu preparāts, ko iegūst no dzīvnieku kuņģa un zarnu gļotādas un izmanto akūtu un hronisku kuņģa un zarnu slimību ārstēšanā. 3.Bahamu salu galvaspilsēta. 4.Upe Krievijā, Arhangeļskas apgabalā un Komi Republikā, Ciļmas kreisā krasta pieteka. 6.Pilsēta Francijas D, Langdokas-Rusijonas reģiona Gāras departamentā. 7.Vienības vektors. 8.Amerikāņu rokgrupa (1987–1994). 10.Pagasta centrs Dagdas novadā. 14.Sabata vai svinamās dienas beigās – ebreju pateicības lūgšana, ko ģimenes svinībās nolasa mājastēvs. 15.Limfmezgla vai dziedzera iekaisums. 16.Elektrods, kas ārēju apstākļu (sasilšanas, elektriskā lauka utt.) iedarbībā kļūst par elektronu avotu. 18.Augu, dzīvnieku un mikroorganismu kopums, kura dzīve pilnīgi vai lielākoties noris augsnē. 22.Zemādas tauku slānis (cūkaī). 23.Apdzīvota vieta Lietuvā, Palangas pilsētas daļa, bijusi Latvijas teritorija, kas 1921. g. nodota Lietuvai. 25.Atlikums pēc (cietā kurināmā) sadegšanas (katlu, lokomotīvu kurtuvēs). 28.Ļaunie dēmoni jakutu mitoloģijā, kuriem ir tikai viena roka, viena kāja un viena acs, kuri cilvēkus pavadina uz ļaunu, spēj atņemt prātu un pārtiek no cilvēku un dzīvnieku dvēselēm. 29.Štats Indijas ZA daļā. 30.Vītoli dzimtas lapu koks ar gar-kātainām lapām. 32.Spēle brīvā dabā ar dažādu krāsu koka bumbām: tiek izmesta maza bumba, un spēlētāji ar savām mēģina nokļūt tai tuvāk.

Pareizā atbilde: REAKCIONĀRS.

Atbildes. Horizontāli. 1.Trenēt. 4.Krupis. 10.Nesātīgs. 11.Alksnene. 13.Ēzes. 14.Biceps. 15.Kivi. 18.Ātri. 19.Aktis. 21.Argo. 22.Hipotermija. 25.Bezē. 26.Salsa. 27.Riet. 30.Rāva. 31.Artoze. 34.Ūdri. 37.Uniforma. 8.Analekti. 39.Efeks. 40.Gaisma. **Vertikāli.** 1.Tendēt. 2.Eksperts. 3.Ērts. 5.Rūsa. 6.Presings. 7.Steķis. 8.Agri. 9.Alks. 12.Bestsellers. 16.Finišēt. 17.Barjera. 19.Amoks. 20.Samba. 23.Cesvainē. 24.Verdikts. 28.Krauze. 29.Lilita. 32.Rums. 33.Zona. 35.Kopt. 36.Alba.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Gunta Vāciete, Bruno Mekšs, Gunta Grundmane, Vilnis Bēniņš, Velta Višņevska, Alma Bredovska, Ojārs Silkans.

Atmiņējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemietiet redakcijas vēstulju kastītē!

Uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu *Akcent's*.

PĀRDOD

Pārdodam svaigus, atdzēsētus **CŪKGAĻAS** pusliemeņus (svilinātus), svars: 40–45 kg, 2,40 eiro/kg, gaļas sadale un piegāde – bez maksas. Tālr. 28890462.

Svaigu **CŪKGAĻU** un **KŪPINĀJUMUS** ar piegādi no zemnieku saimniecības. Tālr. 29580000.

Pārdod **MEDU** (3 l – 18 eiro). Ar piegādi mājās svētdien, 14. martā. Tālr. 26441406.

Brūnas un baltas **DĒJĒJVISTAS** (11 mēn. vecas). Pērkot 10 gab. un vairāk, piegāde bez maksas. Tālr. 24976880.

SIA **Vēvers** pārdod priedes skaidu kuri-nāmās **BRIKETES** ar piegādi. Cena: 130 eiro. Tālr. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā, 135 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāgētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Pārdod ar piegādi zāgētavas atgriezumu **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Visu veidu **MALKU**. Tālr. 26153187.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 20396500.

Skaldītu un šāļu **MALKU**. Tālr. 24877409.

Sausu **MALKU**. Tālr. 29254530.

PĒRK

Pērku **MAZDĀRZIŅU**. Tālr. 28728202.

Ģimene pērk divstabu vai trīsstabu **DZĪVOKLI** vai māju. Tālr. 28244641.

Vēlos pirkt mazu vienistabas **DZĪVOKLI** Kuldīgā. Būtu vēlams pirmajā stāvā. Lūgums zvanīt, bet bildes sūtīt *WhatsApp*. Tālr. 29958441.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **Valinda** – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, AITAS, JĒRUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakāj. Tālr. 29886349.

Nolietotas **AUTOMAŠĪNAS** – metāllūžņiem. Norakstu, savācu. Tālr. 29728544.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20294598.

Nopirkšu motociklu **JAWA** vai **JZ**, arī rezerves daļas un dokumentus. Tālr. 27802708.

DAŽĀDI

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

JUMTA REMONTS un maiņa, koka karkasa montāža un apdare, telpu remonts, materiālu piegāde. Tālr. 25300993.

Tirgojam **PIEMINEKĻUS, FUTLĀRUS, SĒTIŅAS, SOLIŅUS**. Ierīkošana. Apskatāmi **SKRUNDĀ**, Liepājas ielā 20. Tālr. 29533360.

VĒLAS ĪRĒT

Vēlamies īrēt, pieskatīt vai pirkt uz izpirkšanu **LAUKU VIENSĒTU** līdz 20 km no pilsētas centra. Tālr. 26121024.

LĪDZJŪTĪBAS

*Tukša paliek lauku sēta,
Klusa paliek istabiņa,
Apklusuši tēva soļi,
Nav vairs tēva padomiņa.*

/T.dz./

Izsakām līdzjūtību Kārlim Heniņam, tēti zaudējot.

Vārmes bijušie klasesbiedri

*Kaut pa vistālāko ceļu
Viena aizgāji, māt,
Es vienmēr būšu tev līdzās,
Tu vienmēr būsi man klāt.*

/I.Rudene./

Skumju brīdī esam kopā ar Raiti Kārklīņu, māmiņu smiltājā pavadot. SIA **Pharmeko Lettland** kolektīvs

KONSULTĒJIES KULDĪGĀ

KULDĪGAS SLIMNĪCĀ, AIZPUTES IELĀ 22 KONSULTĒS UN PIENĒMS PACIENTUS ĀRSTI:

11. MARTĀ

 VESELĪBAS CENTRS 4

CENAS:

Dr. VITA PRIEDĪTE
"Veselības centrs 4" filiāles
"Dermatoloģijas klīnika"
dermatoloģe.

Dermatologa konsultācija: **35 EUR**
Optiskā dermatoskopija: **10 EUR**

12. MARTĀ

Dr. INTS ŪDRIS
"Veselības centrs 4" filiāles
"Baltijas Vēnu klīnika" asinsvadu ķirurgs,
flebologs. Klīnikas vadošais speciālists.
RAKUS asinsvadu ķirurgs.

Flebologa konsultācija+
kāju vēnu DUPLEX
sonogrāfija **40 EUR**

Pieraksts pa tālr.: **27 866 655**

darba dienās
9:00-17:00

IESPĒJA

Fiziskām aktivitātēm – nūjošana

Ceturtdien, 11. martā, Kuldīgā veselības veicināšanas projektā sāksies nūjošanas nodarbības iesācējiem, kuras bez maksas vadīs trenere Jeļena Miezīte.

Tās būs divreiz nedēļā: ceturtdienās 17.15 un sestdienās 10.00. Tikšanās vieta – Pils ielā 1. Inventārs tiks nodrošināts. Iepriekš pieteikties pa tālr. 26405549 ir obligāti, jo dalībnieku skaits ierobežots.

Inta Jansone

Aicina vingrot

11. martā Alsungā atsāksies bezmaksas veselības vingrošana.

Vidusskolas stadionā otrdienās un ceturtdienās pēc sešiem vakarā nodarbības divām grupām vadīs trenere Linda Vainovska. Covid-19 izplatības ierobežošanas dēļ dalībnieku skaits vienā grupā noteikts līdz desmit. Var pieteikties pa tālr. 26100344. Nodarbības finansē Eiropas Savienības fondu projekts *Pasākumi Alsungas novada iedzīvotāju veselības veicināšanai un slimību profilaksei*.

Jolanta Hercenberga

VESELĪBAI

Lai sārti vaigi nesagādā raizes

Ivanda Krastiņa,
aptiekas Apo-
theka sertificēta
farmaceite

1. Rozācija. Tā var izpausties vieglā formā, bet var būt ļoti smaga, tāpēc palīdzēt varēs tikai ārsts. Sākumā simptomi izpaužas viegli – kā sarkšana vai pietūkums. Ja slimība progresē, sārtums vaigos un uz deguna var nepazust, āda var sabiezēt, kļūt nevienmērīga un raupja, ar sarkaniem mezgliņiem un asinsvadu zīmējumu.

Ieteikumi
Seju attīrīt ar saudzīgu līdzekli, noskalojot ar remdenu ūdeni un viegli, maigi nosusinot mīkstā dvielī. Piemērotākos līdzekļus ieteiks dermatologs vai sertificēts kosmetologs.

Vēlams izvairīties no mehāniskiem un ķīmiskiem skrubiņiem.

Mūsu āda ir lielākais orgāns, kas bieži norāda uz kopējo veselības stāvokli, tāpēc ir svarīgi nepalaist garām pazīmes, kas liecina par iespējamu saslimšanu. Viena no šādām pazīmēm ir sarkani vaigi, kas nereti tiek asociēti ar veselību. Ja sārtums ir izteikts un sagādā raizes, svarīgi meklēt cēloņus un risinājumus. Ilgstoša vaigu sārtuma gadījumā ieteicams konsultēties ar ģimenes ārstu vai dermatologu. Jāuzsver, ka katrs gadījums ir atšķirīgs: kas der vienam, neder citam.

Der kopjošā kosmētika ar mitrinošiem komponentiem, vitamīniem K vai C, kas stiprina kapilārus.

Izvairīties no karstuma, alkohola, asa ēdiena.

Pirms došanās saulē jālieto aizsardzības līdzekļi vismaz ar SPF 30.

Aukstā laikā pirms izešanas ārā jāuzklāj barojošs krēms un jāļauj iesūkties.

Lai apsārtumu maskētu, var lietot zaļu maskējošo līdzekli vai speciālus pūderus ar šādu pigmentu, kas sārtumu neitralizē.

Daudzos gadījumos ilgtermiņa rezultātu var sniegt lāzertepija.

2. Pinnes jeb akne. Visbie-

žākā ādas problēma, sevišķi jaunai, nobriedušaai ādai. Iemesls ir aizsprostotas poras. Netīrumi rada ideālu mājvietu baktērijām, kas strauji vairojas un liek porām uzbriest, radot iekaisumu.

Ieteikumi

Ādai nepieskarties, nespaidīt pūtītes.

Mazgāt seju ar siltu ūdeni un saudzīgiem attīrīšanas līdzekļiem, ādu neberzt.

Izvairīties no abrazīviem un spirtu saturošiem kosmētikas līdzekļiem.

Retāk uzturēties tieši saulē un lietot tādu sauļošanās krēmu, kas nav eļļains un neaizsprosto poras.

Ja ir nopietnas problēmas, jākonsultējas ar veselības speciālistu.

3. Karstuma uzplūdi. Ap 80% sievietes menopauzes laikā jūt karstuma viļņus no vienas līdz piecām minūtēm. Seja var kļūt sārtā vai sarkana, citi simptomi ir pēkšņs siltums sejā un ķermenī, ātra sirdsdarbība, svīšana u.c. To, vai tas saistīts ar menopauzi, varēs noteikt tikai ārsts.

Ieteikumi

Izvairīties no karsta gaisa. Ierobežot vai atmest smēķēšanu un alkohola lietošanu.

Mazāk ēst šokolādi un uzņemt kofeīnu.

Sabalansēts uzturs, izvairīties no asa ēdiena.

Regulāras, aktīvas pastaigas, kustēšanās vai sports vismaz 30 minūtes dienā.

Ķermeņa un sejas masāža.

Dabas vielu preparāti, kas menopauzes simptomus samazina.

4. Reakcija uz alkoholu. Tā ir viena no vielām, kas reflektori paplašina asinsvadus, arī tos, kas sejas ādā. Ja alkoholu lieto bieži un daudz, tas maina asinsvadu elastību – tie paplašinās un kļūst redzami sejā. Tad vienīgā izeja ir alkohola patēriņu samazināt.

5. Reakcija uz zālēm. Dažiem medikamentiem, piemēram, sirds, asinsvadu slimību ārstēšanai, blakne ir apsārtuši vaigi, kā arī apsārtums uz kakla un pat visas ķermeņa augšdaļas. Citreiz to provocē histamīns – viela, kas izdalās kā imūnsistēmas reakcija uz zālēm. Citi simptomi var būt izsitumi, nieze, nātrene, grūtības elpot vai reibonis. Tad zāles ieteiks ārsts.

JOKI

Kādā melnā, melnā pilsētā, melnā, melnā ielā, melnā, melnā mājā, melnā, melnā dzīvoklī sēž kāds melns, melns vīrs un saka:
– Nekad mūžā vairs pats neuzpildīšu kārtīdžu!

.....

Lidostas muitas kontrolē suns, kas dresēts narkotiku atrašanā, pasažierim no Holandes ar zīmīgu skatienu ļāva noprast, ka paredzamo problēmu viegli varētu atrisināt ar kilogramu gaļas.

SEN

Piecgades pirmajā gadā Kuldīgā būs jauns kinoteātris

Jau gada pirmajā ceturksnī paredzēts uzsākt kinoteātra būvniecību Ventspils ielā Nr. 6. Kinoteātra izbūves plāns jau izgatavots. Galvenā ieeja kinoteātrī paredzēta no Ventspils ielas. Tur ēkas apgaismošanai būs četri metāla stabi ar attiecīgu armatūru. Kinoteātra nosaukumam apgaismos ar neonu. Ēkas pirmajā stāvā būs kases, plašāka telpa kases vestibilam, direktora kabinetam, garderobe kino personālam, smēķējamā istaba, bufete ar noliktavu, plakātu darbnīca, telpas centrālās apkures ierīcēm, kurināmā noliktava un citas. Uz otro stāvu pa platām, ērtām kāpnēm kinoapmeklētāji nonāks skatītāju zālē. Tanī paredzētas 422 vietas, tas ir – par 152 vietām vairāk nekā tagadējā kinoteātrī *Komjauniešis*. Blakus zālei atradīsies lasītava. Trešajā stāvā iekārtos kinoprojekciju telpu un ventilācijas ierīces. Zālei un citu telpu iekārtošanai saņems jaunas, modernas mēbeles, kā arī jaunākās konstrukcijas kinoprojekciju aparātus. Jauno kinoteātri plānots nodot ekspluatācijā šī gada beigās.

Padomju Kuldīga 1956. gada 12. februārī

SIA BALTĀ AVĒNIJA
(41203043164)
vajadzīgi LABIEKĀRTOŠANAS DARBU STRĀDNIKI.
Vēlamas: B kategorijas auto vadīšanas tiesības.
Darba zona: Kurzeme, Jūrmala, Rīga.
Regulāra samaksa, sākot ar 6,00–7,00 eiro/h (bruto).
Kontakti: e-pasts: rita.kirke@gmail.com, tālr. 29425664.

SVEASKOG
BEZ MAKSAS attīra no krūmiem laukus un citas aizaugušas platības.
PĒRK zarus, cirsnu atlikumus, šķeldojamo materiālu.
☎ 25 622 293 (Ārīa)

ATJAUNO VĀNNU EMALJU.
Tālrunis 20605520.

BALTU KOKS
IEPĒRKAM APAĻKOKUS:
-Bērza finierklūčus
-Priedes, egles gulsni
Skrundā 28309099
Rucavā 22063099
Rīgā 28050066
Mežā pie ceļa 20209424
baltukoks.lv

Kultūra par sevi atgādina ar ziediem

Vakar gaisā virmoja sievišķības aura. Kungi ar ziediem steidza sveikt mīļās dāmas 8. martā, un Kuldīgā Liepājas ielas veikaliņu logos un pie durvīm gozējās krāsainas tulpes. Ziedu akcijas autore ir kultūras centra (KC) producente Ance Priede.

Tāpat kā citus gadus 8. marts jeb Starptautiskā sieviešu diena ir ļoti rosīga, īpaši ziedu tirgotājiem. Par svētku noskaņu parūpējies arī KC, košas tulpes dalot gājēju ielas veikaliņiem un citiem uzņēmumiem. 70 dažādu krāsu tulpes sagādājusī puķu audzētāja Vita Vīgante. Pie kafejnīcas *Stender's* izveidota ziediem rotāta atpūtas vieta. „Tulpes ir kā pavasara vēstneši. Vēlējā-

mies radīt svētku noskaņu. Pašlaik Liepājas iela ir nedaudz skumja un drūma, jo cilvēku maz. Bet tagad ir iemesls iziet ārā un papriecāties par skaistajiem ziediem. Kultūra par sevi atgādina katrā logā,” stāsta A.Priede. Viņaspārīt, cilvēki tagad novērtē katru mirkli, pievēršas ģimenes un citām vērtībām: „Esam pieraduši pie grandioziem svētkiem,

bet tagad ikviens rod prieku arī mazajās lietās un tās novērtē. Varam pasmaidīt pat par sīkām detaļām. Daži mūsu dāvētos ziedus izlikuši laukā, citi – logos. Tulpes sniegā izskatās tik brīnišķīgi!”

Elisa Rudzīte, Alberta Dintera un Elisas Rudzītes foto

